

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

NEEDS OF SELF-DEVELOPMENT OF THE TEACHERS IN VOCATIONAL
EDUCATION INSTITUTE CENTER 3 TOWARDS ASEAN COMMUNITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตรบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KMITL-2015-ED-M-218-069

NEEDS OF SELF-DEVELOPMENT OF THE TEACHERS IN VOCATIONAL
EDUCATION INSTITUTE CENTER 3 TOWARDS ASEAN COMMUNITY

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF
INDUSTRIAL EDUCATION IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2015

KMITL-2015-ED-M-218-069

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2015

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษา

ภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นายพงษ์พัฒน์ โปธิประตุง

นักศึกษา

รหัสประจำตัว

56603292

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

พ.ศ.

2558

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดิ์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 247 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t-test แบบ independent samples

ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83) และมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นลำดับแรก ($\bar{X}$ = 3.96) 2) ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์สอน และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Needs of Self-Development of the Teachers in Vocational Education Institute Center 3 Towards Asean Community
Student	Mr.Pongpat Phopradung
Student ID.	56603292
Degree	Master of Industrial Education
Program	Educational Administration
Year	2015
Thesis Advisor	Assistant Professor. Dr. Kanchana Boonphak
Thesis Co – Advisor	Associate Professor. Dr. Pariyaporn Tungkunan

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to compare Self-Development Needs of the Teachers in Vocational Education Institute Center 3 Towards Asean Community classified by genders, teaching experiences and level of education. The samples were 247 teachers. The research instrument was rating scale questionnaire. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test for independent samples.

The results revealed that 1) Needs of Self-Development of the Teachers in Vocational Education Institute center 3 Towards Asean Community in all five dimensions were at a high level ($\bar{X}$ = 3.83) and need to develop themselves in the development of learning and teaching using technology was ranked the first ($\bar{X}$ = 3.96), 2) Comparing Needs of Self-Development of the Teachers in Vocational Education Institute Center 3 by genders was significantly different at .05 level in all aspects. Comparing Needs of Self-Development of the Teachers in Vocational Education Institute Center 3 by teaching experiences and level of education was not statistically significant at .05 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และตั้งอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญภักดี และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามรวม ทั้งท่านผู้บริหารสถานศึกษา ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการเก็บแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่ให้ความรู้ และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอบคุณ พ่อ แม่ พี่น้อง เพื่อนที่คอยให้กำลังใจ

พงษ์พัฒน์ โพธิ์ประดุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และแจ้งอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3.....	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครู.....	17
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	26
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการงานวิจัย.....	62
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	78
5.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	78
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ IV อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	79
5.5 อภิปรายผลการวิจัย.....	79
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก หนังสือราชการประกอบการดำเนินการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
ภาคผนวก ค ตารางแสดงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	103

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และVongอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2556.....	63
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในภาพรวม.....	69
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	70
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน.....	71
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ.....	72
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	73
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี.....	74
4.8 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามเพศ.....	75
4.9 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	76
4.10 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	77

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2.1 การบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษา.....	10
2.2 โครงสร้างการบริหารสถาบันการอาชีวศึกษา.....	11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ VII อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่สถานการณ์โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ปัญหาหลายอย่างที่เคยเป็นปัญหาในประเทศกลับขยายวงกว้างขึ้นเป็นปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคติดต่อ อาเซียนจึงต้องปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที ด้วยเหตุนี้การผนึกกำลังของอาเซียนซึ่งมีประเทศสมาชิก 10 ประเทศให้เข้มแข็ง ย่อมทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และปัญหาท้าทายได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นผู้นำอาเซียนจึงเห็นพ้องกันว่า ควรกำหนดให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนบน 3 เสาหลักภายในปี 2563 ซึ่งต่อมาเลื่อนให้เร็วขึ้นเป็นปี 2558 เสาหลักแรก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน เน้นการรวมตัวของอาเซียนเพื่อสร้างความมั่นใจ เสถียรภาพ และสันติภาพในภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และปราศจากภัยคุกคามจากทางด้านการทหารและภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ สำหรับประเทศไทย นอกเหนือจากการให้การสนับสนุน และความร่วมมือนับแต่ครั้งแล้ว ยังผลักดันให้เพิ่มบทบาทของประธานในการทำหน้าที่ส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการส่งเสริมแนวคิด "การทูตเชิงป้องกัน" เพื่อช่วยลดปัญหาความขัดแย้งที่จะส่งผลกระทบต่อภูมิภาคโดยรวม เสาหลักที่สอง คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เน้นให้ความสำคัญในเรื่องการค้า และการมีฐานการผลิตร่วมกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินลงทุนอย่างเสรีมากขึ้น มีโครงการเชื่อมโยงเส้นทางหลวงอาเซียน มีความร่วมมือระหว่างประเทศในการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟจากสิงคโปร์ ผ่านไปยังมาเลเซีย ไทย กัมพูชา เวียดนาม และสิ้นสุดที่จีน ซึ่งไทยจะได้ประโยชน์จากการขยายฐานการส่งออก และมีโอกาสทางการค้าด้านบริการที่ไทยมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น เช่น ท่องเที่ยว โรงแรมและภัตตาคาร สุขภาพ ฯลฯ เสาหลักที่สาม คือ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มุ่งหวังให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยเน้นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจระหว่างประเทศสมาชิก ด้วยการเชื่อมโยงด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ระดับภูมิภาคร่วมกัน ปัจจุบันประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ไทย บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม เป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดทางด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึง การขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มโอกาสทางการค้า และการลงทุนให้กับไทย ด้วยเหตุนี้ ทุกภาคส่วนจึงควรมีการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในทุกด้านๆ หากทุกคนในประเทศไทยในทุกภาคส่วนพร้อมใจกันก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยการเตรียมความพร้อมกันมาเป็นอย่างดีแล้ว เราคงจะได้เห็นประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เจริญก้าวหน้าขึ้น อย่างที่หลายคนคาดการณ์ไว้อย่างแน่นอน (บัญญัติ คำคุณวัฒน์. 2555 : online)

จาก 3 เสาหลักของข้อกำหนดในการสร้างประชาคมอาเซียน จะเห็นว่าเสาหลักที่สาม ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ได้เน้นการส่งเสริมความรู้ซึ่งการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งใน เอกสารนี้เน้นย้ำว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาอาเซียนที่ยั่งยืนและไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การส่งเสริมความรู้และเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน โดยความร่วมมือดังกล่าว มีพัฒนาการเป็นลำดับอย่างช้าๆ ทั้งในเชิงบริหารจัดการ และสาระความร่วมมือ โดยในการบริหารจัดการนั้น มีความพยายามที่จะผลักดันให้ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียนมีลักษณะเป็นทางการและมีผลในเชิงนโยบายและในเชิงปฏิบัติมากขึ้น ต่อมาเมื่ออาเซียนมีการปรับตัวในเชิงโครงสร้าง เพื่อให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ของอาเซียนเข้มแข็งขึ้น ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งแรก คู่ขนานกับการประชุมสภาซีเมค ที่ประเทศสิงคโปร์ และมีการจัดอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมกับการจัดการศึกษาในอาเซียนให้เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง และความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก (ภัทรวิทย์ อยู่วัฒนะ. 2555: online)

จากกระแสของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 ดังกล่าว ทำให้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนมีการตื่นตัวอย่างมาก ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการปรับกลยุทธ์ในการสอน และพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในอนาคต เช่นเดียวกัน สถาบันอาชีวศึกษาก็จะต้องมีการปรับตัว และพัฒนามาตรฐานวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ที่ไม่ใช่เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่รวมถึงความต้องการของประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วย ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้เตรียมการให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการในด้านต่างๆ เช่น (1) พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในทุกระดับด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (2) พัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษานานาชาติในระดับอาเซียนและภูมิภาค (3) จัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพให้มีสมรรถนะตรงตามสาขาวิชาชีพสอดคล้องกับ ความต้องการ และเป็นไปตามมาตรฐานของประชาคมอาเซียน และ (4) ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านศาสนา ศิลปะและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในอาเซียน โดยคาดหวังว่า การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีศักยภาพที่จะสามารถแข่งขันในระดับอาเซียนได้อย่างดี (ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง. 2555 : online)

จากแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะในประเด็นการจัดการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงควรดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในประเด็นดังต่อไปนี้ (1) ด้านสมรรถนะ เพื่อยกระดับมาตรฐานของผู้เรียนให้เป็นแรงงาน (2) ด้านภาษา ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนอย่างจริงจัง เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา (3) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน จัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของอาเซียน รู้ถึงจุดแข็งจุดอ่อนและวัฒนธรรมความเป็นมาของแต่ละประเทศ (4) ด้านการพัฒนาครู ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะสากล (5) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาจากกลุ่มประเทศมาเรียน และ (6) ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ (เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช. 2556 : online)

จากความจำเป็นที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังที่กล่าวข้างต้น สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยเกิดขึ้นได้จากการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 13 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเกษตรเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก วิทยาลัยการอาชีพนครนายก วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคบุรพาปราจีน และวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : online)

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความจำเป็น และความต้องการของครูดั่งที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับปัญหาในการพัฒนาตนเองอาจเป็นเพราะ บางสถานศึกษามีบุคลากรจำนวนน้อยจึงทำให้ครูมีภาระหน้าที่มากขึ้นทำให้ครูขาดโอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรต้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษามีผลต่อความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อนำมาเป็นตัวแปรต้นดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ ปพนสรณ์ โภธิพิทักษ์ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมด้านการศึกษาต่อ และด้านการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐชนก มานพ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูปฏิบัติการสอนที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อรัญญา พิสุทธิกุล (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า พนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับทางการศึกษาต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พิน นามบุรี (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลวิจัยดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ครูที่มี เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน

1.4.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรตาม

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการต่างๆ ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556 : online) กล่าวว่า ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีสมรรถนะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยดังนี้

สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล (2555 : online) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับวิจัยครั้งนี้

1. การให้ความสำคัญกับการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากร โดยส่งเสริมภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงาน

ของอาเซียน

3. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศโดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช (2556 : online) กล่าวว่า การพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม

เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรเตรียมการรองรับในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ด้านสมรรถนะ เพื่อยกระดับมาตรฐานของผู้เรียนให้เป็นแรงงาน

2. ด้านภาษา ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา

3. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน จัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของอาเซียน รู้ถึงจุดแข็งจุดอ่อนและวัฒนธรรมความเป็นมาของแต่ละประเทศ

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรมีสมรรถนะสากล

5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาจากกลุ่มประเทศมา

เรียน

6. ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายฐานข้อมูล

สารสนเทศเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าความ

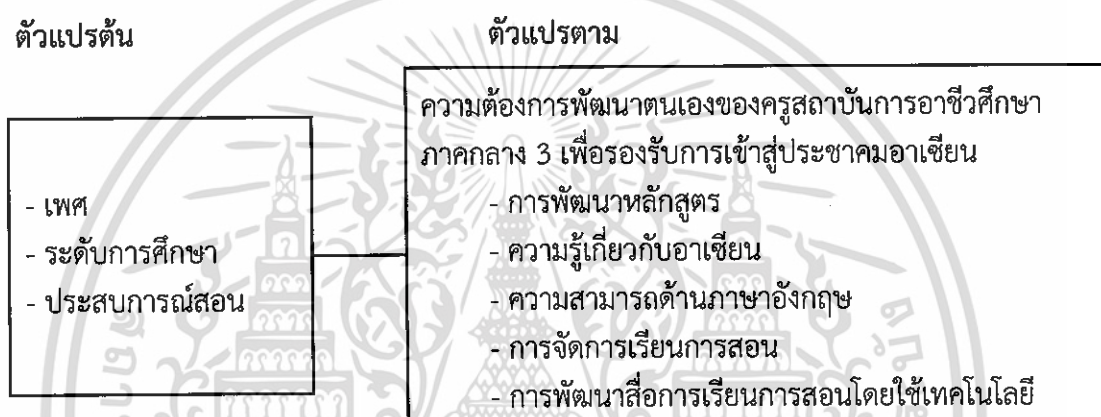
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
3. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
4. การจัดการเรียนการสอน
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

จากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรต้น และ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นภาพกรอบการวิจัยดังภาพที่ 1.1 เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากความคิดเห็นของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

1.5.1 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.1.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

- (1) เพศ จำแนกเป็น
  - (1.1) ชาย
  - (1.2) หญิง
- (2) ประสบการณ์สอน จำแนกเป็น
  - (2.1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี
  - (2.2) มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป
- (3) ระดับการศึกษา จำแนก
  - (3.1) ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3.2) สูงกว่าปริญญาตรี

1.5.1.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้แก่

- (1) การพัฒนาหลักสูตร
- (2) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- (3) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
- (4) การจัดการเรียนการสอน
- (5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

1.5.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2556 จากสถานศึกษา 7 แห่ง จำนวน 651 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2556 จาก 7 แห่ง จำนวน 247 คน ได้มาโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973 : 725) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของนิยามศัพท์ที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันดังนี้

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของครู หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ โดยการปรับปรุง หรือยกระดับขีดความสามารถทางวิชาการ และทางวิชาชีพ รวมทั้งบุคลิกภาพที่เหมาะสมของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาตนเองนั้นเกิดขึ้นจากตนเอง และบุคคลอื่นให้การส่งเสริม และสนับสนุน ใน 5 ด้านดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครู ในเรื่องการกำหนดรูปแบบของหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีความสุขในสังคมอาเซียนได้

1.2 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ความเกี่ยวข้องระหว่างไทยกับอาเซียน การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และนโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับวิชาชีพครูอันจะนำความรู้ความสามารถไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

1.3 ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการใช้ภาษาอังกฤษ 4 ทักษะ คือ การฟัง โดยการฟังคำศัพท์บ่อยๆ ดูหนังภาษาอังกฤษหรือฟังสารคดี ฟังข่าวภาษาอังกฤษ การพูด โดยการจำไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคที่จะพูด สำเนียงการออกเสียง การอ่าน โดยการประยุกต์ศัพท์และไวยากรณ์ให้เข้าใจความหมาย เพิ่มข้อมูลให้ภาพโน้มน้าวใจเพื่อให้เข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นหลัก อ่านหนังสือหรือวารสารภาษาอังกฤษ การเขียน โดยเขียนให้เข้าใจประเด็นหลัก เพื่อให้เกิดความสามารถในการสื่อสารเรียนรู้ภาษา และทำกิจกรรมเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

1.4 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการมุ่งมั่นคิดค้น แสวงหาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวิจรรณญาณในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การยึดถือแนวการสอนไม่ว่าจะแบบใดมากเกินไป อาจจะมีผลกีดกันทั้งต่อครู และผู้เรียน วิธีที่ดีที่สุดจึงควรเลือกการสอนตามความเหมาะสม เพราะการศึกษาในความเป็นจริงนั้นย่อมมีทั้งการเลียนแบบ และการริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่

1.5 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการสร้างบทเรียนจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ หรือทำกิจกรรม รวมถึงดูสื่อต่างๆ ด้วยตัวเองได้ซึ่งเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในแนวทางใหม่ที่ทำให้คอมพิวเตอร์มีความน่าสนใจหรือเร้าความสนใจ เป็นการเพิ่มความสนุกสนาน ในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 7 แห่ง ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิคในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 จำนวน 7 แห่งได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน และวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

3. ครู หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ และครูจ้างสอนที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน และวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในปีการศึกษา 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครู
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
  - 2.4.1 การพัฒนาหลักสูตร
  - 2.4.2 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
  - 2.4.3 ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
  - 2.4.4 การจัดการเรียนการสอน
  - 2.4.5 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

2.1.1 ความเป็นมาสถาบันการอาชีวศึกษา

มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนดให้ “สถานศึกษาอาชีวศึกษา สามารถรวมกันเป็นสถาบันได้ การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาให้ กระทำได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคำนึงถึงการประสานความร่วมมือให้ เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ต่อมาคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กอศ.) ได้ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรวม และการแยกสถานศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2554 ตามมาตรา 13 โดยมีหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความเป็นเลิศในการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีกระบวนการผลิต และพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มผลผลิต และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีของประเทศให้ ได้ระดับมาตรฐานสากล
2. การกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชา ชีพในทุกระดับมีคุณภาพ และประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชน โดยเฉพาะนักเรียน และ นักศึกษา
3. ตอบสนองความต้องการการผลิต และการพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับ เทคนิค ระดับเทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
4. การประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากร และเทคโนโลยีขั้นสูง จากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในการพัฒนาศักยภาพของการจัดการ อาชีวศึกษา
5. การประกันคุณภาพ และการกำกับมาตรฐาน ตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากลจาก ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้ทำการ ประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อเข้าร่วมจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา มาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 จนสามารถเสนอร่างกฎกระทรวง การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการ อาชีวศึกษา ผ่านคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2555 (สมัยนายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) และประกาศกฎกระทรวงฯ ในราชกิจจานุเบกษา ได้ในวันที่ 27 มิถุนายน 2555 (สถาบันการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555 : online)

2.1.2 สถานะและวัตถุประสงค์ของสถาบันการอาชีวศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน เกิดจากการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา 161 แห่งตาม กฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 56 ก หน้า 19 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2555 เป็นไปตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 สถาบันการอาชีวศึกษามีสถานะตามมาตรา 15 และ 16 ดังนี้

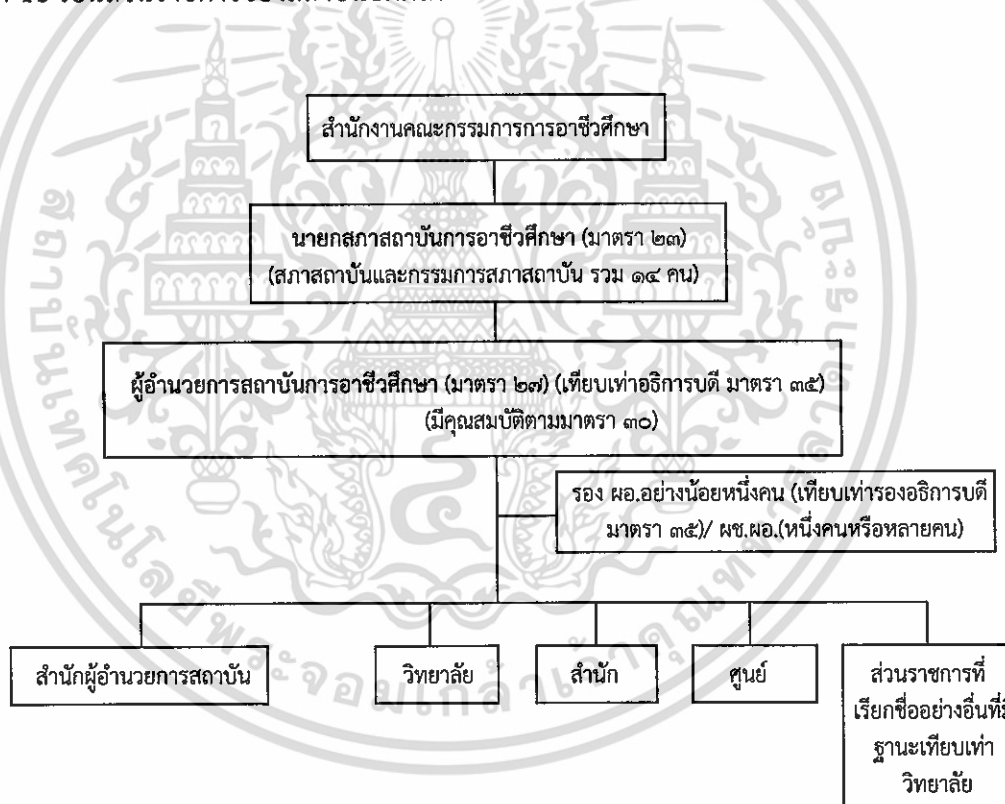
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 15 ให้สถาบันการอาชีวศึกษาตามมาตรา 13 และมาตรา 14 เป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

มาตรา 16 ให้สถาบันตามมาตรา 15 เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพ และเทคโนโลยีมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงที่ชำนาญการปฏิบัติ การสอน การวิจัย การถ่ายทอดวิทยาการ และเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมทั้งให้บริการวิชาการ และวิชาชีพแก่สังคม “เมื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาแล้ว จะสามารถจัดการอาชีวศึกษาได้จนถึงระดับปริญญาตรี ที่เรียกว่าระบบ 3-2-2 คือ ปวช.- ปวส.- ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)” (สถาบันการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555 : online)

2.1.3 การบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษา

มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 บัญญัติว่า สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้ (1) สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน (2) วิทยาลัย (3) สำนัก (4) ศูนย์ สถาบันอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 16 เป็นส่วนราชการของสถาบันอีกก็ได้

ภาพที่ 2.1 การบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษา

ที่มา : สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 (สถาบันการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555 : online)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4 โครงสร้างการบริหารสถาบันการอาชีวศึกษา
 ในระยะเริ่มต้น 1-2 ปี สถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารสถาบันการอาชีวศึกษา
 ที่มา : สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 (สถาบันการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555 : online)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิค 7 แห่ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : online)

1. วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
2. วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง)
3. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
4. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
5. วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
6. วิทยาลัยเทคนิคบุรพาปราจีน
7. วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2556 : online) กล่าวใน นโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนว่า การดำเนินการด้านการจัดการศึกษาของไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจโลกเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน และอนาคต และวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในปี 2558 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัย และมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูล และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหาร และพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเอง และแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาค และโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

2.2.1 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนภายใต้ประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC) (ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. 2555 : online)

กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้ส่งผลให้ประชาคมโลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย และรวดเร็ว ภายใต้สังคม และระบบเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อน และเชื่อมโยงกันมากขึ้น กิจกรรมด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การศึกษา สิ่งแวดล้อมถูกเชื่อมโยงด้วยข้อมูลข่าวสารที่สื่อถึงกันอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดกระแสสากลเชื่อมโยงกันทั่วโลก โลกถูกหลอมเป็นหนึ่งเดียว ไร้ซึ่งพรมแดน ประชาคมโลกจึงต้องเร่งเตรียมความพร้อมในการสร้างระบบกลไก และพัฒนาคนให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อสามารถปรับตัวอย่างรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลง และก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่ใช้ “ฐานความรู้และนวัตกรรม” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา ตลอดจนเรียนรู้ที่จะยกระดับการพัฒนาด้านจิตใจ และคุณธรรม เพื่อบ่มบ่มการพัฒนาที่มีความสมดุลแห่งความเจริญทางวัตถุในอนาคต สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขณะเดียวกัน การไหลบ่าของกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ผลักดันให้ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจภายใต้กฎกติกาอันเป็นสากล ที่มีเป้าหมายเดียวกัน โดยหันมาเปิดนโยบายทางเศรษฐกิจแบบเสรี เพื่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจภายใต้การแข่งขันในลักษณะเสรีนิยม (Liberalism) การเปิดการค้าระหว่างประเทศเป็นการค้าที่ไร้พรมแดน มีการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้าและบริการระหว่างประเทศมีความคล่องตัวมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงระเบียบกฎเกณฑ์การค้าโลก เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ก่อให้เกิดแนวโน้มการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความร่วมมือทางการค้า และการลงทุน ทั้งในระดับทวีป ภูมิภาค และพหุภาคี สำหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้มีการรวมประเทศต่างๆ ให้เป็นหนึ่งประชาคม หรือที่เรียกว่า “ประชาคมอาเซียน” โดยกำหนดให้มีความร่วมมือทั้งในเรื่องการเมืองความมั่นคง (ASEAN Political and Security Community) สังคม และวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community) และการรวมตัวทางเศรษฐกิจ หรือที่เรียกว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) เป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียนที่สมบูรณ์ นับว่าเป็นสิ่งท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความร่วมมือที่กำหนดไว้ใน 3 เสาหลักเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนสังคมในอาเซียน จะต้องร่วมผลักดันให้เกิดผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทางการเมือง หรือ เสาประชาคมการเมือง และความมั่นคง จะต้องมีการสร้างกฎเกณฑ์ บรรทัดฐาน และค่านิยมร่วมกัน เพื่อสร้างอาเซียนให้มีความสงบสุข แข็งแกร่ง และร่วมรับผิดชอบในการแก้ปัญหาความมั่นคง เพื่อให้อาเซียนยังคงความเป็นศูนย์กลาง

ในทางเศรษฐกิจ หรือเสาประชาคมเศรษฐกิจ มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนของอาเซียนมีการค้าขายระหว่างกันมากขึ้น ไปมาหากันได้อย่างสะดวก และมีศักยภาพในการแข่งขันกับโลกภายนอก โดยกำหนดให้อาเซียนเป็นตลาด และฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมือระหว่างกันอย่างเสรี มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง จึงเน้นการแข่งขัน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนา ICT และพลังงาน มีพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการขยายตัวของ SMEs ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกอาเซียน เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์ เน้นการจัดทำเขตเสรีการค้า และพันธมิตรทางเศรษฐกิจกับประเทศคู่เจรจา

ในทางสังคม หรือเสาสังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้อาเซียนเป็นสังคมที่มีเอกภาพ เอื้ออาทรต่อกัน มีความเป็นอยู่ที่ดี พัฒนาทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม ด้วยการพัฒนามนุษย์ เน้นการบูรณาการด้านการศึกษา สร้างสังคมความรู้ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม ส่งเสริม ICT การเข้าถึงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครอง และสวัสดิการสังคม เน้นการจัดความยากจน สร้างเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคม ความยุติธรรมและสิทธิต่างๆ คุ้มครองสิทธิผู้ด้อยโอกาส แรงงานย้ายถิ่นฐาน ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกัน ร่วมกัน อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรม ลดช่องว่างการพัฒนา

การศึกษาเป็นบทบาทสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝัง ค่านิยม แนวความคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง และความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทางเศรษฐกิจของอาเซียน และเศรษฐกิจโลก โดยในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC Blueprint) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค ด้วยการให้ความสำคัญกับการศึกษา และการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยรณรงค์ให้ประชากรทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม และส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกล การศึกษานอกระบบ การเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Centres - CLCs) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อมัลติมีเดีย และสื่อการศึกษาในรูปแบบต่างๆ

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน (ASEAN Curriculum) สำหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1-ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4-ม.6) ซึ่งมีกรอบการเรียนรู้ 5 ประเด็นหลัก คือ ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN) การเล็งเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity) การเชื่อมโยงโลก และท้องถิ่น (Connecting Global and Local) การส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice) การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working Together for a Sustainable Future) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ จริยศึกษา ภาษา และวรรณกรรม ศิลปะ พลศึกษา และเทคโนโลยี ด้านการศึกษา รวมถึงเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับการศึกษา เพื่อรองรับการถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้ การส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา และการให้ทุนการศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียน นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาคูครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนารอบคอบวุฒิแห่งชาติ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไก และเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และสถาบันเฉพาะทาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในทุกระดับการศึกษา กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษา พัฒนา และยกระดับสถาบันการศึกษา ให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสูง สร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีกรกำหนดไว้ในระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ และบุคลากรวิชาชีพทางการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พัฒนาเด็กเยาวชน และประชาชนให้เข้าถึงองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา

ทั้งนี้ประเด็นสำคัญที่กระทรวงศึกษาธิการได้ผลักดันให้มีการดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อรองรับผลกระทบจากประชาคมอาเซียน ได้แก่

- การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (พ.ศ. 2556 – 2565) ได้แก่

1. สร้างเสริม และฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของ นักเรียน นักศึกษา ครู ข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. พัฒนาศักยภาพครู เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

3. พัฒนา ผลิต และจัดสรรสื่อการสอน สื่อเทคโนโลยี และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่สถานศึกษา

4. สนับสนุนการจัดบรรยายภาค กิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษ และแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งใน และนอกสถานศึกษา

5. ส่งเสริมการเรียนการสอน/การอบรมสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ ใน และนอกระบบเป็นภาษาอังกฤษ

6. สร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

7. กำหนด และประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสำเร็จการศึกษาของสถานศึกษา และในการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งเลื่อนระดับ ปรับตำแหน่ง รวมถึงการพิจารณาให้รางวัลหรือเงินตอบแทนของข้าราชการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

- การส่งเสริมการถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN) ซึ่งได้ดำเนินโครงการฯ นำร่อง ในมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิกเครือข่าย ตั้งแต่ปี 2554 ปัจจุบัน โดยมีหลักสูตรที่เปิดให้นักเรียนเลือก จำนวน 12,270 หลักสูตร ปัจจุบันมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 51 คน จากผู้สมัคร 232 คน และจะขยายจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้เป็นสมาชิกเครือข่าย นอกจากนี้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาไปแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างโอกาสให้นักศึกษาไทยสามารถไปประกอบอาชีพในประเทศต่างๆ ผ่านโครงการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ ด้านวัฒนธรรม และการฝึกอบรมต่างๆ

- การศึกษาภาวะเปรียบเทียบ และเงื่อนไขการลงทุนในสาขาการศึกษา เพื่อการลงทุน และการขยายธุรกิจของคนไทยในต่างประเทศ รวมทั้งการศึกษาข้อได้เปรียบ-เสียเปรียบ และปรับปรุงภาวะเปรียบเทียบต่างๆ เกี่ยวกับการเปิดเสรีบริการทางการศึกษา เพื่อรองรับการลงทุนในสาขาการศึกษาในไทยของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาวต่างชาติและการเคลื่อนย้ายครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของภูมิภาค รวมทั้ง การพัฒนาศักยภาพนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีด้านการศึกษา

- การยกระดับมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอาเซียน ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดทำตำแหน่งงานต่าง ๆ ในกลุ่มอุตสาหกรรม 33 สาขา รวมทั้งสิ้น 224 ตำแหน่งงาน โดยกระทรวงอุตสาหกรรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละอาชีพ เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สูงขึ้นกว่าเดิม ให้มีความสอดคล้องกับ AEC Blueprint

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (กลุ่มเด็ก และเยาวชน) โดยมีการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานในอาเซียนทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณ ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นทิศทางในการผลิตนักเรียนนักศึกษาที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงานแล้ว ยังเป็นแรงจูงใจให้เยาวชนสนใจศึกษาต่อในสายเทคนิค และอาชีวศึกษามากขึ้น เมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำได้อย่างเร็ว และเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียน (ศรวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. 2555 : online)

สรุปได้ว่า การเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จะส่งผลกระทบต่อด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งเชิงบวกและลบ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือในเชิงสร้างสรรค์ และการแข่งขันกันเองในระหว่างประเทศสมาชิกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น สิ่งประเทศไทยจะต้องเร่งดำเนินการ ก็คือ การเตรียมพร้อมของพลเมืองไทยที่จะก้าวเข้าไปยืนอยู่ในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกได้อย่างสง่างาม ซึ่งจะสามารถทำได้ด้วยการตั้งมั่น และพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะทักษะที่มีความจำเป็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขององค์ความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปสู่การแข่งขัน กลยุทธ์ในการสร้างสรรค์ความร่วมมือ ตลอดจนเรื่องของภาษาต่างๆ ซึ่งไม่เพียงแต่นำเรื่องของภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่พลเมืองรุ่นใหม่ที่ยืนหยัดในประชาคมโลกได้อย่างเข้มแข็ง ควรจะต้องมีความรู้ในเชิงภาษาไม่ต่ำกว่า 3 ภาษา เพื่อให้พลเมืองของไทยอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีศักยภาพที่ได้มาตรฐาน พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ และสามารถเป็นพลเมืองอาเซียนที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์

2.2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช. (2556 : online) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มอบนโยบายและบรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนาอาชีวศึกษารองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” ในการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ณ โรงแรมอะเดรียติค พาเลซ กรุงเทพฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวในการบรรยายว่า การรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียน ปี 2558 ที่จะถึงนี้ ทำให้กลุ่มประเทศสมาชิกรวมตัวกันเป็นตลาดเดียว และมีฐานผลิตร่วมกันเพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุนเงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีมากขึ้น เมื่อมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีระหว่างกลุ่มประเทศเต็มรูปแบบจึงส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมต้องปรับตัวรวมถึงภาคการศึกษาด้วยเช่นกัน ที่จำเป็นต้องปรับระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านทักษะวิชาชีพและภาษา เพราะเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทุกอย่างจะอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขัน ทุกประเทศต้องเตรียมพัฒนาศักยภาพของประชากรในทุกภาคส่วนเพื่อรองรับการแข่งขันดังกล่าว

ดังนั้น ภาคการศึกษาของไทยจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนา และเตรียมความพร้อมอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเอกสารนี้จะเป็นการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้บุคลากรมีคุณภาพ การสร้างทักษะความรู้ที่ตรงกับความต้องการ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการของตลาดแรงงาน ที่สำคัญคือ การพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน นอกจากนี้ ต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับบุคลากร และแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งด้านประวัติความเป็นมา ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ เป็นต้น

สำหรับการพัฒนาอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนควรเตรียมการรองรับ ในประเด็นดังต่อไปนี้ (1) ด้านสมรรถนะ เพื่อยกระดับมาตรฐานของผู้เรียนให้เป็นแรงงาน (2) ด้านภาษา ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนอย่างจริงจัง เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา (3) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน จัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของอาเซียน รู้ถึงจุดแข็งจุดอ่อน และวัฒนธรรมความเป็นมาของแต่ละประเทศ (4) ด้านการพัฒนาครู ส่งเสริม และพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะสากล (5) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาจากกลุ่มประเทศมาเรียน และ (6) ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ

สรุปว่า การพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร และผู้เรียนในอาชีวศึกษาในด้านสมรรถนะ ด้านภาษา ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากร และผู้เรียนอาชีวศึกษาสามารถแข่งขันได้ทัดเทียมกับประเทศต่างๆในประชาคมอาเซียน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครู

2.3.1 แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ตามธรรมชาติแล้วมนุษย์มีความต้องการมากมายหลายอย่างไม่มีขอบเขตจำกัดซึ่งเป็นพฤติกรรมธรรมชาติของมนุษย์ ได้มีนักจิตวิทยาหลายคนให้ความสนใจค้นคว้าในเรื่องความต้องการและสรุปเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

2.3.1.1 ทฤษฎีความต้องการ : ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (maslow, s hierarchy of needs) มาสโลว์มองความต้องการของมนุษย์เป็นลักษณะลำดับขั้น ระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด และสรุปว่า เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองมนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป โดยมีลำดับขั้นความต้องการ ดังนี้

(1) ความต้องการของร่างกาย (physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งมาสโลว์ได้กำหนดตำแหน่งความต้องการเหล่านี้ได้รับการตอบสนองในระดับที่มีความจำเป็นเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด และความต้องการอื่นจะกระตุ้น

(2) ความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัย (security or safe needs) ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระจากอันตรายทางกาย และความกลัวจากตัวเอง และต่อกรสูญเสียตำแหน่งหน้าที่การงาน ทรัพย์สิน หรือที่อยู่อาศัย

(3) ความต้องการการยอมรับ หรือความผูกพัน หรือความต้องการทางสังคม (affiliation or acceptance needs) เป็นความต้องการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4) ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการ การยอมรับแล้วจะต้องการการยกย่องจากตัวเอง และจากบุคคลอื่นความต้องการนี้เป็นการพึงพอใจในอำนาจ (power) ความภาคภูมิใจ (prestige) สถานะ (status) และความเชื่อมั่นในตนเอง (self - confidence)

(5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (need for self -actualization) เป็นความต้องการในระดับสูงสุด เป็นความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จเพื่อให้มีศักยภาพ และบรรลุความสำเร็จในสิ่งหนึ่งสิ่งใดในระดับสูงสุด (ธีรรัช ภารการ. 2552 : online)

2.3.1.2 ทฤษฎีความต้องการ : ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของ Alderfer

Alderfer (อ้างใน วิโรจน์ สารรัตน์. 2545 : 98-99) ได้ชี้ความแตกต่างระหว่างความต้องการซึ่งกำหนดลำดับขั้นตอนความต้องการในระดับต่ำ และความต้องการในระดับสูงซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการของมาสโลว์ 5 ประเภทเหลือเพียง 3 ประเภท ดังนี้

(1) ความต้องการในการอยู่รอด (Existence needs: E) เป็นความต้องการในระดับต่ำสุด และมีลักษณะเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยความต้องการตามทฤษฎีมาสโลว์ คือ ความต้องการของร่างกาย (physiological needs) และความต้องการความมั่นคง หรือความปลอดภัย (security or safe needs)

(2) ความต้องการความสัมพันธ์ (Related needs: R) ประกอบด้วยความต้องการตามทฤษฎีมาสโลว์ ด้านสังคม ความต้องการการยอมรับ ความต้องการการยกย่อง (esteem needs)

(3) ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth needs: G) ประกอบด้วยส่วนที่เป็นความต้องการการยกย่อง และความต้องการประสบความสำเร็จตามทฤษฎีมาสโลว์

Alderfer ไม่เชื่อว่าบุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ในระดับของความต้องการก่อนที่จะก้าวหน้าไปสู่ความต้องการในระดับอื่น เขาพบว่าบุคคลจะได้รับการกระตุ้นโดยความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับ ตัวอย่าง เช่น ความต้องการได้รับเงินเดือนที่เพียงพอ ในขณะที่เดียวกัน จะเกิดความต้องการการยอมรับ ความพอใจความต้องการทางสังคม และอาจเกิดความต้องการการสร้างสรรค์ ต้องการความก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กัน

ยิ่งกว่านั้น Alderfer ค้นพบว่า ลำดับของประเภทความต้องการจะแตกต่างกันใน แต่ละบุคคล บุคคลจะแสวงหาความยกย่องนับถือซึ่งเป็นความต้องการความก้าวหน้าเจริญเติบโต ก่อนที่จะคำนึงถึงความต้องการด้านรูปธรรม ซึ่งเป็นความต้องการการอยู่รอดเป็นต้น

2.3.1.3 ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (two-factors theory)

ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (two-factors theory) (อ้างใน วิโรจน์ สารรัตน์. 2545 : 96) ซึ่งพบว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (satisfaction) หากมีสิ่งเหล่านี้อยู่ (หากขาดหายไป จะทำให้ไม่มีความพึงพอใจ no satisfaction) แต่ไม่ถึงกับทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ (dissatisfaction) มักเกี่ยวข้องกับตัวงานที่ทำอยู่ ซึ่ง Herzberg เรียกว่า ปัจจัยจูงใจ (motivational factors) ประกอบด้วยความสำเร็จ

(1) การได้รับการยอมรับ ไม่ว่าจะจากผู้บังคับบัญชา การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในการยกย่องชมเชยแสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) ความก้าวหน้าในตำแหน่ง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์การ การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

(3) ลักษณะของงาน งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำทาสให้ต้องลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

(4) โอกาสความก้าวหน้าส่วนบุคคล การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น และประสบความสำเร็จ เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจ และปลื้มปิติในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ

(5) ความรับผิดชอบ ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจ หรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

จากทฤษฎีความต้องการ 3 ทฤษฎี ความต้องการความสำเร็จจะเป็นความต้องการที่สำคัญและช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคม ทั้งนี้เป็นเพราะบุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จสูงนั้น เมื่อจับงานขึ้นมาทำ หรือประดิษฐ์ค้นคว้าจะมีความพยายามทำงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น หากสังคมมีบุคคลมุ่งความสำเร็จสูงมากจะทำให้กิจการงานต่างๆ ในสังคมสำเร็จลุล่วงได้ดี

2.3.2 ความหมายของการพัฒนาเอง

ปัจจุบันโลกเจริญก้าวหน้ามาก รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่บุคคลต้องพยายามปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเองไว้ดังนี้

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเองว่า หมายถึง กระบวนการปรับเปลี่ยน และจัดระบบพฤติกรรมให้สอดคล้องกลมกลืนอย่างเหมาะสม

ประพันธ์ ศษประดิษฐ์ (2548 : 5) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเองว่า การดำเนินการต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง ตลอดจนพัฒนาทักษะ หรือความชำนาญในการปฏิบัติงานในหน้าที่ รวมทั้งเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude) และพฤติกรรม (Behavior) ไปในทางที่พึงปรารถนา

มณฑียร นารถอุดม (2550 : 3) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเองว่า การเสริมสร้าง และปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ

เสาวลักษณ์ กรโกวิท (2546 : 3) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเองว่า กระบวนการที่จะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่สอน ความสามารถในการสอน และรวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจนสามารถปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ศิริลักษณ์ แสงบุญ (2550 : 11) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเองว่า กิจกรรมที่หน่วยงานจัดขึ้น หรือส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเอง รวมถึงบุคลากรในสถานศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความชำนาญ และทักษะด้วยตนเอง ทั้งจากการศึกษาจากคู่มือปฏิบัติงาน การฟังคำบรรยายจากวิทยากรหรือสื่อมวลชน การศึกษาต่อ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา การอบรม การศึกษาดูงาน และวิธีอื่นๆ ที่จะเพิ่มพูนความรู้ และศักยภาพให้ตนเอง

สรุปว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ โดยการปรับปรุง หรือยกระดับขีดความสามารถทางวิชาการ และทางวิชาชีพ รวมทั้งบุคลิกภาพที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาตนเองนั้นเกิดขึ้นจากตนเอง และบุคคลอื่นให้การส่งเสริม และสนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการพัฒนาตนเอง

2.3.3.1 ความสำคัญของการพัฒนาตนเอง

เนื่องจากการพัฒนาตนเองเป็นกระบวนการในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ให้แก่ตนเอง ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน่วยงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น จึงได้มีผู้ให้ความสำคัญของการพัฒนาตนเองไว้ ดังนี้

วินัย เพชรช่วย (2553 : online) ได้สรุปความสำคัญของการพัฒนาตนเองว่า บุคคลล้วนต้องการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ หรืออย่างน้อยก็ต้องการมีชีวิตที่เป็นสุขในสังคม ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และความต้องการของตนเอง พัฒนาการได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมโลก การพัฒนาตนเองจึงมีความสำคัญ ดังนี้

(1) ความสำคัญต่อตนเอง

(2) ความสำคัญต่อบุคคลอื่น เนื่องจากบุคคลย่อมต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน การพัฒนาในบุคคลหนึ่งย่อมส่งผลต่อบุคคลอื่นด้วย การปรับปรุง และพัฒนาตนเองจึงเป็นการเตรียมตนให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้อื่น ทั้งบุคคลในครอบครัว และเพื่อนในที่ทำงาน สามารถเป็นตัวอย่าง หรือเป็นที่อ้างอิงให้เกิดการพัฒนาในคนอื่น ๆ ต่อไป เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งชีวิตส่วนตัว และการทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในชุมชนที่จะส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(3) ความสำคัญต่อสังคมโดยรวม ภารกิจที่แต่ละหน่วยงานในสังคมต้องรับผิดชอบ ล้วนต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลเป็นผู้ปฏิบัติงาน การที่ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนได้พัฒนา และปรับปรุงตนเองให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบการทำงานหรือเทคโนโลยี การพัฒนาเทคนิควิธี หรือวิถีคิด และทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นต่อการเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงาน และคุณภาพของผลผลิต ทำให้หน่วยงานนั้นสามารถแข่งขันในเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพกับสังคมอื่นได้สูงขึ้น ส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมได้

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2540 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองว่า ผู้บริหารควรพัฒนาตนเอง และบุคคลอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหาร และบุคลากรอื่นๆ ควรทำงานร่วมกันอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ทุกฝ่ายควรมีคุณสมบัติทางกาย สติ ปัญญา อารมณ์สังคมอยู่ในระดับดีเสมอ เพราะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทุกฝ่ายจะประสบกับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อความสัมพันธ์อันดีทุกฝ่ายจะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน การพัฒนาตัวผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนเป็นสิ่งจำเป็น และจะต้องทำอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อว่าทุกคนจะอยู่ในสภาพที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545 : 135) ได้สรุปว่า ความมุ่งหมายของบุคคลต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้ตนเองเพิ่มพูนสิ่งที่มีประโยชน์ สร้างสรรค์ประสบการณ์ให้มีการพัฒนาทั้งปัญญา กาย และจิตใจ ความสำคัญของการพัฒนาตนเองจึงจำแนกได้ดังนี้

(1) เพิ่มพูนความรู้ และความคิด นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ในยุคสหัสวรรษใหม่จะต้องเตรียมตัวพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามที่ตนสนใจ เรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ เรียนรู้สภาพร่างกายของตน ตลอดจนวิธีบำรุงรักษาสุขภาพพลานามัยให้แข็งแรงสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และเรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

(2) เพื่อเพิ่มพูนทักษะ และความชำนาญ มนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาจะเพิ่มพูนทักษะ และความชำนาญให้มีคุณค่าที่สอดคล้องกับความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) เพื่อพัฒนา และเปลี่ยนแปลงเจตคติ และความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ มนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะพัฒนา และเปลี่ยนแปลงเจตคติ และพฤติกรรมด้านความรู้สึกจากเจตคติ และอารมณ์เชิงลบ เป็นเจตคติ และอารมณ์เชิงบวก และสามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้ อันจะช่วยพัฒนามนุษย์ให้เป็นคนที่มีน้ำใจแห่งการเสียสละ ใจกว้าง รู้จักให้เกียรติผู้อื่น และช่วยลดความเห็นแก่ตัวของตน เพื่อเพิ่มความมีใจสูงในตัวของมนุษย์

บรรยงค์ โตจินดา (2543 : 207) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่า

(1) การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ จะต้องพัฒนาให้คนทุกคนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพอย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และทักษะฝีมือ เพื่อให้เป็นคนที่มีคุณธรรม มีสุขภาพพลานามัยที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีจิตสำนึก และมีบทบาทในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ดั่งามทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นขององค์การทั้งภาครัฐและเอกชน

(2) การพัฒนาทรัพยากรในองค์การสามารถกระทำได้ ผู้บริหารในปัจจุบันควรให้ความสำคัญกับการพัฒนามนุษย์เพราะมนุษย์ คือ ทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง ในการจะทำให้องค์การอยู่รอดได้

(3) การจัดการพัฒนาบุคลากรมีหลักการสำคัญ คือ หลักการเสริมสร้างความเชื่อถือศรัทธาของผู้เข้ารับการพัฒนา หลักการรักษาระดับความสนใจให้อยู่ในระดับที่ต้องการอยู่เสมอ หลักการส่งเสริมภาวะทางสมองโดยให้มีการส่งเสริมการพัฒนา ทั้งด้านการอบรมการพัฒนาฝีมือ และจรรยาอาชีพ

(4) ในการพัฒนาบุคลากรนั้น มีปัญหา และอุปสรรคที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ที่ดำเนิน การพัฒนาปัญหาวิทยากร และปัญหาที่เกิดจากตัวผู้รับการฝึกอบรม

(5) วัตถุประสงค์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมักจะเป็นเรื่องต่อไปนี้ คือ เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งของตน เพื่อพัฒนาทัศนคติของตน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานเป็นการฝึกฝนดุลพินิจในการตัดสินใจ เพื่อการเรียนรู้ และลดอันตรายจากการทำงานให้ดียิ่ง ขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เข้าใจในนโยบายและเป้าหมายขององค์การ

(6) วิธีดำเนินการฝึกอบรมปฐมนิเทศจะกระทำเป็น 2 ขั้นตอนต่อเนื่องกัน คือ การฝึกอบรมปฐมนิเทศ ซึ่งกระทำเป็นรายบุคคลในระยะเริ่มแรกที่เข้าทำงานใหม่ๆ และการฝึกอบรมปฐมนิเทศขั้นที่ 2 ซึ่งการกระทำเป็นกลุ่ม และมีลักษณะเป็นทางการมากกว่า

ดังนั้น จะเห็นว่า การพัฒนาตนเองมีความสำคัญมาก ไม่เพียงแต่จะทำให้คนเหล่านั้นมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานที่ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้ได้ผลงานที่สูงขึ้น อันเป็นผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศเป็นส่วนรวมอีกทางหนึ่งด้วย ในปัจจุบันเป้าหมายของการพัฒนาตนเองได้ขยายขอบเขตเพิ่มขึ้นจากเดิมมาก ไม่เพียงแต่จะเน้นหนักด้านการให้ความรู้ ความชำนาญงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ไม่ขัดแย้งกับเป้าหมายขององค์การ ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อเพื่อนร่วมงาน และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การได้

จากความสำคัญทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาตนเองนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาชีวิต การพัฒนางาน ตลอดจนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ตอบสนองกับเป้าหมายของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์การ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีต่างๆ โดยเกิดประโยชน์ต่อตนเอง องค์การ และสังคม

2.3.3.2 จุดมุ่งหมายของการพัฒนาตนเอง

การพัฒนาตนเองมีเป้าหมายสูงสุดที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และทัศนคติให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและหน่วยงาน ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการพัฒนาตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้หลักสำคัญไว้ ดังนี้

สุภัททา ปินชนะแพทย์ (2542 : 3) ได้สรุปว่า การพัฒนาตนเองไม่ใช่เป็นการทำให้พฤติกรรมที่มีปัญหาหมดไปเท่านั้น แต่เพื่อประโยชน์ในการจัดการกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากกว่าในอดีต เป็นการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะมีอิสระที่จะเลือกทำพฤติกรรม เพื่อสิ่งที่ดีที่สุดของตนเอง ซึ่งมีหลักสำคัญดังนี้ (1) เพื่อที่จะได้รู้จักตนเองตรงตามความเป็นจริง ทั้งส่วนที่เป็นจุดอ่อนและจุดแข็งอันจะนำไปสู่การขจัดความรู้สึกที่ขัดแย้งภายในตัวบุคคลออกไป ก้าวมาสู่การยอมรับตนตามสภาพความเป็นจริง (2) เพื่อพร้อมที่จะปรับตัวไปในทางที่ดีขึ้น โดยสร้างคุณลักษณะที่มีประโยชน์และลดหรือขจัดคุณลักษณะที่เป็นโทษกับชีวิต และสังคม ทั้งนี้ เป็นการกระทำด้วยความสมัครใจ และ (3) เพื่อวางแนวทางในการที่จะพัฒนาชีวิตไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ

วิภาพร มาพบสุข (2543 : 113) ได้สรุปเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายการพัฒนาตนเองไว้ว่า (1) เพื่อให้บุคคลสามารถพึ่งตนเอง ดูแลตนเอง และควบคุมตนเองได้ สามารถนำตนเองไปสู่ความสุข และความมีมิตรภาพที่ดีกับบุคคลทั่วไป (2) เพื่อให้บุคคลสามารถปรับตนเองให้มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในครอบครัว กับบุคคลในสังคม และกับบุคคลในองค์การ และ (3) เพื่อพัฒนาจิตใจของตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพจิตดี สมรรถภาพจิตดี และสุขภาพจิตดี สำหรับ

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2544 : 96) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาตนเองไว้ว่า (1) เพื่อพัฒนาตนเองทั้งทางกาย จิต และสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป โดยเน้นให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของชีวิต ความสำคัญของชีวิต ประโยชน์ของชีวิต และจุดมุ่งหมายของชีวิต (2) เพื่อพัฒนาความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความสำนึก และความชำนาญด้วยตนเองเพื่อให้บรรลุอุดมคติสูงสุด คือเลี้ยงตนเองได้ พึ่งตนเองได้ นำตนเองไปสู่ความดีงามได้ทำประโยชน์แก่สังคมได้ และมีความพึงพอใจในชีวิต และการทำงานได้ และ (3) เพื่อพัฒนาจิตใจของตนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพจิตดี ได้แก่ คุณภาพจิตดี มีเมตตา กรุณา มุทิตา และศรัทธาสมรรถภาพจิตดี มีขันติ มีสมาธิ อธิษฐาน วิริยะ และสติ สุขภาพจิตดี ทำให้มีความสบายมีความอึดเอิบ ผ่องใส สบายใจ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2554 : online) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาตนเองไว้ ดังนี้ (1) คนเรามีจุดออกสตาร์ทของชีวิตไม่เหมือนกัน เมื่อเราเกิดมาบนความแตกต่างกัน เช่น เกิดมาในครอบครัวที่ยากจน เกิดมาไม่ปกติเหมือนคนทั่วไป เกิดมากำพร้าพ่อ กำพร้าแม่ เกิดมาพร้อมกับโรคบางอย่าง เกิดมาท่ามกลางปัญหาอุปสรรคของชีวิต เป็นต้น ทำให้คนที่เกิดมาแล้วเสียเปรียบคนอื่น จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไป พัฒนาตนเองเพื่อเร่งให้ทันความก้าวหน้าของชีวิตเพื่อชดเชยสิ่งที่เราเสียเปรียบคนอื่น (2) คนเรามีเป้าหมายในชีวิตที่แตกต่างกัน คนบางคนต้องการได้ ต้องการมี ต้องการเป็นมากกว่าคนทั่วไป เช่น ต้องการเงิน ต้องการความรู้ ต้องการครอบครัวที่อบอุ่น ต้องการการยอมรับจากสังคม เป็นต้น ในขณะที่มีข้อจำกัดเหมือนคนอื่น เช่น ต้องเรียนหนังสือต้องทำงาน มีเวลาในชีวิตที่เท่ากัน อยู่บนพื้นฐานของการเกิด แก่ เจ็บ ตายเหมือนกัน การพัฒนาตนเองเพื่อตอบสนองเป้าหมายในชีวิตจึงจำเป็นสำหรับคนที่ต้องการประสบความสำเร็จ (3) เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนเราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน คนบางคนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหาหามาเรื่อยๆ บางคนต้องเจอปัญหาอยู่ตลอดเวลา บางคนเจอปัญหาน้อยแต่หนักมากดังนั้น เวลาส่วนหนึ่งก็ต้องเสียไปกับการจัดการกับปัญหา เวลาที่เหลือสำหรับการก้าวไปข้างหน้าก็มีน้อยกว่าคนอื่น ดังนั้น การพัฒนาตนเองเพื่อเร่งให้กับกิจกรรมในชีวิตภายใต้เวลานี้น้อยลง จึงเป็นความจำเป็นอีกประการหนึ่งที่ต้องนำเอาเรื่องการพัฒนาตนเองเข้ามาใช้ (4) คนเราต้องอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ชีวิตคนเราสั้นมากเมื่อเทียบกับโลกที่เราอาศัยอยู่ ยิ่งในสมัยนี้ เทคโนโลยีทันสมัย ก้าวหน้ามากเปลี่ยนแปลงเร็ว เราจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพราะถ้าเราปรับตัวไม่ทัน โอกาสยุคอุตสาหกรรมก็มีมาก นอกจากนี้ ใครก็ตามที่ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต จะต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า และก้าวนำการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกให้ได้ และความยากอยู่ที่เราชีวิตเดียวต้องรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายเรื่อง ถ้าเราไม่มีระบบการพัฒนาตนเองแล้วคงจะจัดการและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก และ (5) คนเราต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต คนส่วนใหญ่ต้องการมี ต้องการได้ ต้องการเป็นในสิ่งที่ดีกว่าคนอื่นเพราะอะไรที่เหมือนๆ กันมักจะไม่ค่อยมีค่า แต่ความแตกต่างคือคุณค่า ความแตกต่าง คือความโดดเด่น ความแตกต่างจะนำมาซึ่งสิ่งต่างๆ ในชีวิต โดยเฉพาะการนำมาซึ่งความสำเร็จ และความสำเร็จมักจะนำเราไปสู่ความเป็นอิสระในเรื่องต่าง ๆ ของชีวิต เราสามารถมีชีวิตที่เลือกได้ มากกว่าการมีชีวิตที่ถูกเลือก

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการพัฒนาตนเองนั้น เป็นการกระทำเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และความก้าวหน้าของตนเอง โดยให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญ ในการปฏิบัติงาน อันส่งผลไปถึงองค์การที่มีผลงานที่ดี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า

2.3.3.3 วิธีการพัฒนาตนเอง

การพัฒนาตนเองมีหลายวิธีและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละวิธีนั้นล้วนเป็นประโยชน์ถ้าสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม ก็จะช่วยให้ตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และสามารถถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมงานนำไปพัฒนาได้ ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อการพัฒนาตนเอง ไว้ดังนี้

ไพศาล ไกรสิทธิ์ (2542 : 20-21) ได้กล่าวถึงเทคนิคการพัฒนาตนเอง สรุปได้ดังนี้

(1) การควบคุมตน (self-control) เป็นเทคนิควิธีการพัฒนาตนเองหนึ่ง เป็นการควบคุมภายใน สำหรับการควบคุมตน มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลกระทำ เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ โดยสิ่งนั้น เป็นสิ่งที่ตนเอง พิจารณาตัดสินใจเลือกด้วยตนเองหรือการควบคุมตน คือกระบวนการที่บุคคล ใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใด หรือหลายวิธีรวมกันเพื่อเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนเอง จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย และกระบวนการที่นำไปสู่เป้าหมายนั้นด้วยตนเอง การควบคุมตนเอง เป็นทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้

(2) การทำสัญญากับตน (self-contract) เป็นเครื่องมือที่มีพลังต่อการก้าวไปสู่ความสำเร็จการทำสัญญากับตนเป็นข้อตกลง ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรที่กำกับตนเอง ระบุขั้นตอนที่ดำเนินการ และเมื่อบรรลุเป้าหมายจะให้อะไรกับตนเอง การทำสัญญากับตน ก็เหมือนกับการทำสัญญาอื่นๆ คือ จะต้องมีความที่ระบุในสัญญาว่าจะใช้เวลาเท่าไร ซึ่งอาจใช้เวลา 2-3 นาที เป็นสัปดาห์ เป็นเดือน เป็นปี การเขียนสัญญาควรเขียนเฉพาะสิ่งที่รู้ว่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อบรรลุตามสัญญา ก็เปลี่ยนไปสู่พฤติกรรมเป้าหมายขั้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) การกำกับตน (self-regulation) เป็นเทคนิคการพัฒนาตนเองอีกวิธีหนึ่ง เป็นการกำกับพฤติกรรม กรรมของตน การกำกับตนประกอบด้วย มาตรฐานของพฤติกรรม ความรู้สึกต่อพฤติกรรม และการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรม 2 อย่าง และเมื่อใดมีความรู้สึกกว่าพฤติกรรมนั้นไม่เหมาะสม การปรับพฤติกรรมโดยวิธีการกำกับตนหรือวิธีอื่นก็จะเกิดขึ้น

(4) การปรับตน (self-modification) การปรับตนจะสามารถทำได้สำเร็จ ต้องอาศัยองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ การรู้จักตน (self-knowledge) การวางแผน (planning) การรวบรวมสารสนเทศ (information gathering) และการปรับเปลี่ยนแผน โดยอาศัยสารสนเทศใหม่

ปราณี รามสูต และจำรัส ดวงสุวรรณ (2545 : 125) ได้ลำดับวิธีการพัฒนาตนเองไว้ ดังนี้

(1) ตระหนักถึงความจำเป็น และมีความต้องการที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง
(2) วิเคราะห์ตนเองว่ามีข้อดีข้อเสีย หรือจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร โดยเปรียบเทียบกับบุคคลที่สังคมยอมรับ

(3) วางแผนปรับปรุงตนเองอย่างมีระบบปฏิบัติตามแผน

เอมอร กฤษณะรังสรรค์ (2545 : online) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาตนเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

(1) เทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเอง ซึ่งแบ่งเป็นเทคนิคย่อย 2 ประเภท คือ (1.1) เทคนิคการจัดการควบคุมสิ่งเร้า (stimulus control) และ (1.2) เทคนิคการจัดการให้ผลกรรมตนเอง (consequence control)

(2) เทคนิคการเปลี่ยนแปลงความคิด (changing cognition) เป็นเทคนิคและวิธีการที่ใช้สำหรับการพัฒนาตนเองทางด้านความคิด

(3) เทคนิคการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ความรู้สึก (changing affect) เป็นเทคนิค และวิธีการที่ใช้สำหรับพัฒนาตนเองทางด้านอารมณ์ความรู้สึก

(4) เทคนิคที่ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัด และประเมินผลพฤติกรรมเป้าหมาย เทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเอง ได้แก่ การเฝ้าติดตามดูตนเอง (self-monitoring) การประเมินตนเอง (self-assessment/self-evaluation) และการวิเคราะห์ตนเอง (self-analysis)

จากที่นักวิชาการได้ลำดับวิธีการพัฒนาตนเอง สามารถสรุปได้ว่า การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในชีวิต หรือการปฏิบัติงานได้นั้น จะต้องเริ่มจากการพัฒนาตนเองซึ่งประกอบไปด้วย (1) จะต้องมีความตั้งใจ และเกิดความตระหนักที่จะพัฒนาตนเอง (2) เพิ่มพูนความรู้ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ (3) มีพฤติกรรม และทัศนคติของตนเองที่ดี (4) สร้างโอกาสในการศึกษาหาความรู้ที่ตนเองสนใจ และเกี่ยวกับงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ (5) วางแผนการปฏิบัติงาน และพัฒนาตนเอง (6) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น และ (7) หมั่นตรวจ และประเมินตนเองเป็นระยะ

2.3.4 การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556 : online) กล่าวว่า ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่ดำเนินไปในห้วงเวลาปัจจุบันนี้ นั้น กล่าวกันว่าการศึกษากับการพัฒนาสังคมเป็นกระแสหลักสำคัญที่สังคมโดยรวมต่างเฝ้าจับตามองในกระบวนการทัศน์ของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในมิติต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา ซึ่งก็คงเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สองในปัจจุบันได้มุ่งเน้นในมิติของการพัฒนา 4 มิติสำคัญได้แก่ การปฏิรูปนักเรียนยุคใหม่ การปฏิรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น มิใช่เอกสารที่เผยแพร่สู่สาธารณะ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูยุคใหม่ การปฏิรูปโรงเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการปฏิรูประบบบริหารจัดการยุคใหม่ ซึ่งในทุกมิตินั้นจะมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุผลของการปฏิรูปการศึกษาไทย ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ดังกล่าว มาตรการ และแนวทางของการยกระดับการพัฒนา คุณภาพ และประสิทธิภาพของวิชาชีพแห่งความเป็นครูจึงถูกกำหนดขึ้นในหลากหลายกลยุทธ์เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ กำหนดสมรรถนะเชิงวิชาชีพในระดับต่างๆ จะเป็นประเด็นสำคัญของการสร้างประสิทธิภาพในการ พัฒนาศาสตร์แห่งความเป็นครูให้บรรลุผลสอดคล้องกับสถานการณ์ และบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อสร้าง และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวไปในสังคมแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ได้อย่าง มีศักดิ์ศรี เพื่อเป็นการแสวงหามาตรการ และแนวทางใหม่ในการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม กับยุคสมัยของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถนำผู้เรียนไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ นำ โรงเรียนไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ สังคม แสวงหาแนวทางใหม่ในการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่ากับงบประมาณการลงทุนเพื่อ มุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดของการพัฒนาให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาโดยต้อง เริ่มต้นที่การพัฒนาครูเป็นประการสำคัญจากการกำหนดเป็นสมรรถนะเชิงวิชาชีพเป็นฐานการพัฒนา (Competency-Based)

เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2556 : online) กล่าวใน บทบาทครูในศตวรรษที่ 21 ว่าครูที่มี ใจแก่ศิษย์ยังไม่พอ ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนจุดสนใจหรือจุดเน้นจากการสอน ไปเป็นเน้นที่การเรียนรู้ (ทั้งของศิษย์ และของตนเอง) ต้องเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนจัดให้แก่ศิษย์ด้วย ครู เพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจาก “ครูสอน” (teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (coach) หรือ “ผู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (learning facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าที่นี้ โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องที่เรียกว่า PLC (Professional Learning community)

จิตรลัดดา นุ่นสกุล (2556 : online) กล่าวใน ครูแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ว่า ครูจะต้อง สนใจในเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีเพิ่มมากขึ้นในศตวรรษที่ 21 มีการปรับการเรียนการสอนอย่างบูรณาการ มินวัตกรรม ICT ที่มีคุณสมบัติทางด้านเทคโนโลยีโดยใช้ระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ยุคใหม่ (Social Network) มาสนับสนุนการเรียนรู้ และการบริหารจัดการทั้งด้าน วิชาการ บุคคล งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กยุคใหม่ด้วยสารสนเทศรอบด้าน โรงเรียนที่มีความพร้อม สูงจัดแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบ E-Classroom, E-Learning, E-Library, E-office, E-Student และ E-Service เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีการจัดการห้องเรียน ห้องสมุด การเรียนการสอน และสื่อสังคมสมัยใหม่สามารถยกระดับสู่คุณภาพสถานศึกษายุคใหม่ ที่มีประสิทธิภาพสร้างความเท่า เทียมกันทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การที่ครูต้องเรียนรู้ และปรับปรุง รูปแบบการเรียนรู้ของตนจากผู้สอนเป็นผู้ฝึกหรือผู้แนะนำเท่านั้น ครูจะต้องสนใจในเทคโนโลยีต่าง ๆ เอกสารนี้ เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ท่านไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดทำแหล่งการเรียนรู้ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน เพื่อสร้าง และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวไปในสังคมแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556 : online) กล่าวว่า ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน หรือกิจกรรมวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีสมรรถนะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยดังนี้

สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. (2555 : online) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับวิจัยครั้งนี้

1. การให้ความสำคัญกับการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากร โดยส่งเสริมภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

3. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช. (2556 : online) กล่าวว่า การพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม

เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรเตรียมการรองรับในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ด้านสมรรถนะ เพื่อยกระดับมาตรฐานของผู้เรียนให้เป็นแรงงาน

2. ด้านภาษา ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา

3. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน จัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของอาเซียน รู้ถึงจุดแข็งจุดอ่อน และวัฒนธรรมความเป็นมาของแต่ละประเทศ

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรมีสมรรถนะสากล

5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาจากกลุ่มประเทศมาเรียน

6. ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษา

ภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
3. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
4. การจัดการเรียนการสอน
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

2.4.1 การพัฒนาหลักสูตร

สำลี ทองธวิ (2555 : online) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใดก็จะต้องผ่านกระบวนการพัฒนาคล้ายคลึงกัน ส่วนที่แตกต่างจะอยู่ที่รายละเอียดของแต่ละชั้นกระบวนการพัฒนา

2.4.1.1 ความหมายของหลักสูตร

มีนักหลักสูตรและนักการศึกษาจำนวนมากได้ให้คำจำกัดความของคำว่าหลักสูตรไว้ ความหมายหลักๆ มีดังนี้

Saylor, Alexander and Lewis (1981 : 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรหมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

Beane and others (1986 : 34 - 35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่นามธรรม (Abstract) และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School - centered) ไปสู่การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - centered) โดยได้อธิบายไว้ ดังนี้

- (1) หลักสูตร คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา (Curriculum as product)
- (2) หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา (Curriculum as program)
- (3) หลักสูตร คือ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย (Curriculum as intended learning)
- (4) หลักสูตร คือ ประสบการณ์ของผู้เรียน (Curriculum as experience of the learner)

Oliva (1992 : 8 - 9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น

(1) การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตร จึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน เป็นต้น

(2) การให้นิยามโดยยึดบริบท หรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลักสูตรเพื่อ การปฏิรูปสังคม เป็นต้น

(3) การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการ หรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยาม หลักสูตร ในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการยุทธศาสตร์ หรือเทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการ เรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

Oliva ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงาน หรือโครงการที่จัดประสพ การณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่างๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสพการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of courses) ทั้งนี้ แผนงาน หรือ โครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งใน และนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหาร และ ดำเนินงานของสถานศึกษา

Sowell (1996 : 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสพการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัด สภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหา และกระบวนการ เป็นแผนการ เรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทาง และผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอน และเป็นผลผลิตของ ระบบเทคโนโลยี เป็นต้น โซเวลล์ ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความ แตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกัน หรือไม่ได้แยกหลักสูตร กับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม โซเวลล์ ได้สรุปว่า หลักสูตร คือ การสอนอะไรให้กับ ผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และทัศนคติ ทั้งที่ได้กำหนดไว้ และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540 : 3 – 5) ได้อธิบายความหมายของ หลักสูตรว่า มีความ แตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของนักการ ศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

(1) หลักสูตร หมายถึง แผนประสพการณ์การเรียนรู้ นักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่ หลักสูตร หมายถึง แผนประสพการณ์การเรียนนั้น มองหลักสูตรที่เป็นเอกสารหรือโครงการของ การศึกษาที่สถาบันการศึกษาไว้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผน หรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายรวมถึง แผนการเรียน หรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้ง เนื้อหาวิชาของรายวิชาต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผน ความคิดเห็นของนักการศึกษาในกลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ จจริง

(2) หลักสูตร หมายถึง ประสพการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัด ให้แก่ผู้เรียนประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รุจิริ ภูสาระ (2545 : 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า "หลักสูตร" ด้วยอักษรย่อ SOPEA ซึ่งหมายถึง

- S (Curriculum as Subjects and Subject Matter)

หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน

- O (Curriculum as Objectives)

หลักสูตร คือ จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ

- P (Curriculum as Plans)

หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน

- E (Curriculum as Learners, Experiences)

หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน

- A (Curriculum as Educational Activities)

หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับนักเรียน

หลักสูตรในความหมายเดิม จะหมายถึง รายวิชาต่างๆ ที่นักเรียนจะต้องเรียนส่วนความหมายใหม่จะหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่นักเรียนจะได้รับภายใต้คำแนะนำ และความรับผิดชอบของโรงเรียนหากจะสรุปความหมายของหลักสูตรจากนักการศึกษาหลายท่านพอจะสรุปได้ดังนี้

- (1) หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน
- (2) หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร
- (3) หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน
- (4) หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน
- (5) หลักสูตรในฐานะที่มวลประสบการณ์
- (6) หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง
- (7) หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน

นอกจากนี้ยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับหลักสูตรอีก เป็นต้นว่า

(1) โปรแกรมการเรียน (A Program of Studies) คำนี้ใช้แทนความหมายของหลักสูตร ซึ่งคนทั่ว ๆ ไปใช้ คล้ายกับรายการเรียงลำดับรายวิชา ปัจจุบันยังมีการใช้คำนี้ในการจัดการศึกษาอุดมศึกษาโดยการจัดลำดับรายวิชา

(2) เอกสารการเรียน (A Document) เป็นการให้ความหมายของหลักสูตร ตามจุดมุ่งหมายที่จะให้ศึกษาเพื่อเสนอต่อผู้มาติดต่อที่สถานศึกษา

(3) แผนการจัดกิจกรรม (Planned Experiences) หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียน จัดให้นักเรียน และการวางแผนหลักสูตรเป็นการเตรียมการให้โอกาสกับผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4) หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าหลักสูตรถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับ หลักสูตรระบุสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และแนวทางจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ หลักสูตรเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวในการสร้างบ้าน ส่วนการสอนเป็นกระบวนการ หรือวิธีการ หลักสูตรจะระบุสิ่งที่สอนในโรงเรียนระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ (เนื้อหา)

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แนวการจัดประสบการณ์ หรือเอกสาร ที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.4.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อการจัดการศึกษานั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวตรงกันว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา

চার্জ บัวศรี (2532 : 6 - 7) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร

สุมิตร คุณานุกร (2536 : 199 -200) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้นำทาง หรือเป็นบทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปฏล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ต้วงวิเศษ (2543 : 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญอยู่ในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคม และประเทศชาติ

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นเอกสารซึ่งเป็นแผนการ หรือโครงการจัดการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวลประสบการณ์ เป็นส่วนกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.4.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีความสอดคล้อง และมีความสัมพันธ์กัน

Kerr (1976 : 16 - 17) ได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ส่วน ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (2) เนื้อหาสาระ (3) ประสบการณ์การเรียนรู้ และ (4) การประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Taba (1962 : 10) ที่ได้เสนององค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรไม่ว่าจะสร้างขึ้นในลักษณะใด ย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ (1) จุดมุ่งหมาย (2) เนื้อหาสาระ (3) กิจกรรม และรูปแบบการเรียนการสอน และ (4) การประเมินผล

สรุปได้ว่า นักการศึกษาได้นำเสนององค์ประกอบของหลักสูตรไว้มีความสอดคล้องกัน โดยองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ส่วน คือ (1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (2) เนื้อหาสาระ (3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (4) การประเมินผล

2.4.1.4 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ไว้คล้ายคลึงกันซึ่งสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรมีความหมายใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 เป็นการทำให้หลักสูตร ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และลักษณะที่ 2 เป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน (Sowell, 1996 : 16)

จากความหมายดังกล่าว พบว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้น มีความหมายที่ครอบคลุมในหลายมิติ ตั้งแต่ การวางแผนหลักสูตร จัดทำหลักสูตร หรือยกร่างหลักสูตร (Curriculum planning) การนำหลักสูตรไปใช้ หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ (Curriculum implementation) และการประเมินผลหลักสูตร (Curriculum evaluation) การพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น และมีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในแต่ละมิติว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ รายละเอียดของมิติในการพัฒนาหลักสูตรมีดังนี้

การวางแผนจัดทำหลักสูตร หรือยกร่างหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์การเรียนรู้ การกำหนดการวัดและประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การบริหารหลักสูตร และการสอนตามหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร ประกอบด้วย การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ (Oliva, 1992 : 14 – 15)

สรุปได้ว่า จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการทำให้หลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเชื่อมโยงกันในมิติต่างๆ ได้แก่ การวางแผนจัดทำหลักสูตร หรือยกร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร

2.4.1.5 ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนเพื่อการรู้อาเซียนนั้น กรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร คือ ต้องเป็นการจัดหลักสูตรจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อผู้เรียน และสังคมที่กำลังเคลื่อนเข้าสู่การเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของกลุ่มอาเซียน เป็นเสมือนพันธสัญญาระหว่างหลักสูตรกับผู้เรียน กับสังคม และกับปฏิญญาอาเซียน ไม่ใช่พัฒนาหลักสูตรตามกรอบแนวคิดที่เน้นเนื้อหาสาระ ทำให้ผู้เรียนมีเนื้อหา มีความรู้ความเข้าใจในทุกๆ เรื่องที่เกี่ยวกับอาเซียนแต่ขาดการพัฒนาแนวทางการเป็นสมาชิกที่มีความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของตนเองที่มีต่อการสร้างความมั่งคั่ง แข็งแรง และปลอดภัยให้กับประชาคม

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาเซียน และยังไม่ใช้การพัฒนาหลักสูตรตามกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ของผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งให้นักเรียนผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดมาตรฐานสาระ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของประเทศไทย และสามารถสอบแข่งขันกันผ่านการสอบ ONET ได้

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรหรือขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรหลักๆ มีห้าขั้นด้วยกัน ได้แก่ (1) ขั้นการศึกษาบริบทสังคม เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของคนในสังคมหนึ่งๆ (วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ) ศึกษาความต้องการจำเป็นเฉพาะที่หลักสูตรที่กำลังจะพัฒนาขึ้นจะต้องทำให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมต้องทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นปัจจุบัน และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพอยู่ในบริบทสังคมนั้นๆ ได้ (2) กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร ผู้พัฒนาหลักสูตรจะกำหนดกรอบแนวคิดได้ก็ต่อเมื่อเข้าใจบริบทสังคมจากการศึกษามิติต่างๆ ของสังคมอย่างรอบด้าน เข้าถึงจุดยืน และเป้าหมายชีวิตของคนในสังคมได้แล้ว ในกรณีหลักสูตรอาเซียนนี้ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องศึกษาทำความเข้าใจอย่างรอบด้านในทุกมิติของประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน เป้าหมายการรวมกลุ่ม ศักยภาพ และปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในแต่ละประเทศในอันที่จะทำหรือไม่ทำให้เป้าหมายที่เขียนไว้เป็นปฏิญญาร่วมกันบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่อย่างไร ซึ่งถ้าผู้พัฒนาหลักสูตรยังไม่ได้ศึกษาวิจัย มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่รอบด้าน จะทำให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรในขั้นนี้ผ่านไปด้วยความลำบาก (กฎหมายว่าด้วยการร่างหลักสูตรของหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ผู้ที่จะพัฒนาหลักสูตรสาระหลักๆ ที่เป็นหัวใจของการศึกษาได้ จะต้องมืองค์คณะที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับของคนในสาขานั้นๆ อย่างกว้างขวางอย่างน้อย สองถึงสามคนร่วมกับนักการศึกษา และนักหลักสูตร) กรอบแนวคิดนี้ หรือทิศทางที่กำหนดไว้เองจะถูกนำมาใช้เป็นจุดเริ่มต้นของความต่อเนื่องเชื่อมโยงในภาพรวมขององค์ประกอบทั้งหมดของหลักสูตร กำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเป้าหมาย วัตถุประสงค์ โดยเฉพาะเรื่องความลุ่มลึกของเนื้อหาสาระ และมวลประสบการณ์ทั้งหลายทั้งปวง กรอบโครงสร้างเวลาเรียน จุดหมายปลายทางที่เกิดจากการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ไปจนถึงวิธีการวัด และประเมินผล และความสอดคล้องในภาพรวมระหว่างสิ่งที่จัดไว้ในหลักสูตรกับเป้าหมาย และปณิธานที่ตั้งไว้ในหลักสูตร ในขั้นนี้คือขั้นการวางแผน สร้างกรอบ หรือแผนที่การดำเนินงาน (3) การคัดสรรเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ และการลำดับจัดกระทำเนื้อหาสาระในรูปแบบ หรือลักษณะที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด และสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (4) ขั้นการคัดสรรวิธีการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน และบริบทวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสังคมขณะนั้น (5) ขั้นการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับหลักการ และสนองตอบความต้องการจำเป็นของบริบทสังคมนั้น ระบุวิธีการวัด (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แหล่งข้อมูล ประเภทข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า) การประเมินผลข้อมูล และการสรุปผลการประเมินเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตรแม้ว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตร หรือขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมแล้ว จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของนักพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวถึงข้างต้น แต่การได้มาซึ่งรายละเอียด และรายละเอียดในแต่ละขั้นการพัฒนาจะมีความแตกต่างอยู่ไม่น้อย (สำลี ทองธิว. 2555 : online)

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในเรื่องการกำหนดรูปแบบของหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และมีความสุขในสังคมอาเซียนได้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : online) พบว่าความรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่ควรรู้ได้แก่

1. ข้อมูลพื้นฐาน อาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีประเทศ สมาชิกรวม 10 ประเทศ แบ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือเรียกว่า กลุ่ม CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam)

2. ประชาคมอาเซียน ในการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ที่ บาหลี ผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติม โดยได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ต่อมาภายหลังผู้นำตกลงให้ปรับเวลาเป็นภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ.2015) ประชาคมอาเซียนนี้จะประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) ได้แก่ (1) ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community & ndash; ASC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน (2) ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (social security) (3) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย (1) มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม (2) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียว และเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไก และมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว (3) ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (4) ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงิน และเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัย และภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ

3. ประชาคมอาเซียน และกฎบัตรอาเซียน

"ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community) เกิดจากสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations-ASEAN) หรือ "อาเซียน" โดยอาเซียนเดิม ได้ถือกำเนิดจากการประกาศ "ปฏิญญากรุงเทพฯ" (Bangkok Declaration) โดยมีประเทศ

สมาชิกเมื่อเริ่มก่อตั้งรวม 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ เมื่อปี 2510 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร ช่วงก่อตั้งอาเซียนได้ผ่านการพัฒนาหลายด้าน มีการประกาศปฏิญญาอีกหลายฉบับ เพื่อขยายความร่วมมือให้ใกล้ชิด และหลากหลายในหลายเรื่อง ได้แก่ ปฏิญญาว่าด้วยเขตแห่งสันติภาพ และความเป็นกลาง (Declaration on the Zone of Peace, Freedom and Neutrality) ในปี 2514 ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน (Declaration of ASEAN Concord) ซึ่งมีการตกลงก่อตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนขึ้นที่ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย สนธิสัญญาไมตรี และความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia) หรือ TAC ซึ่งกำหนดหลักการในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคของอาเซียน ช่วงหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลง อาเซียนได้ขยายวงสัมพันธ์ภาพออกไปสู่ประเทศโดยรอบที่เคยอยู่ในค่ายคอมมิวนิสต์มาก่อน และเพิ่มสมาชิกขึ้นเป็น 10 ประเทศ โดยเวียดนาม ได้เข้าเป็นสมาชิกเมื่อปี 2538 ประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว และพม่า ในปี 2540 และกัมพูชาได้เป็นสมาชิกรายที่ 10 ซึ่งเป็นรายสุดท้ายที่เข้าร่วมในอาเซียน เมื่อปี 2542 เมื่อเดือนธันวาคม 2540 ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสาร "วิสัยทัศน์อาเซียน 2020" กำหนดเป้าหมายหลัก 4 ประการ เพื่อมุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ "ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ซึ่งจะประกอบด้วย "เสาประชาคมหลักรวม 3 เสา" ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน รวมทั้งจัดโครงสร้างองค์กรของอาเซียน รองรับภารกิจ และพันธกิจ รวมทั้งแปลงสภาพอาเซียนจากองค์กรที่มีการรวมตัวหรือร่วมมือกันแบบหลวมๆ เพื่อสร้าง และพัฒนามาสู่สภาพการเป็น "นิติบุคคล" ซึ่งเป็นที่มาของการนำหลักการนี้ไปร่างเป็น "กฎบัตรอาเซียน" ซึ่งทำหน้าที่เป็น "ธรรมนูญ" การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศซึ่งผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกัน ดังปรากฏตามสโลแกนที่ว่า "สิบชาติ หนึ่งอาเซียน" จุดเริ่มต้นที่เป็นรูปธรรมได้สร้างความเป็น "ประชาคมอาเซียน" เกิดขึ้นภายหลังจากการประชุมอาเซียนซัมมิท ครั้งที่ 14 โดยการประกาศใช้ "กฎบัตรอาเซียน" (ASEAN Charter) จะมีวิธีการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ และสำคัญ คือเป็นการปรับองค์กรในการทำงานแบบการรวมกลุ่มที่มี "กฎ" เป็นฐานที่สำคัญ (Rule-Based) สมาชิกทั้ง 10 ประเทศจะต้องปฏิบัติตามพันธะข้อตกลงมีการกำหนด "กลไกระงับข้อพิพาท" พร้อมกับสร้าง "อาเซียน" ให้มีสถานะเป็น "นิติบุคคล" มีการปรับให้เป็นองค์กรที่มี "ประชาชน" เป็นศูนย์กลาง ทำให้เกิดประสิทธิภาพของการรวมกลุ่มมากขึ้น ทำให้เกิด "กระบวนการตัดสินใจ" จากการประชุมระดับผู้นำ ซึ่งจะปรากฏเป็นคณะมนตรี หรือ (Councils) ของอาเซียนขึ้นทำหน้าที่เป็น 3 เสาหลัก ได้แก่ เสาหลักทางการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีการเพิ่มอำนาจ "สำนักเลขาธิการ" (Secretariat) และผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ (Secretary General) นอกจากนี้ ประชาคมอาเซียนยังมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ และลดช่องว่างระหว่างสมาชิกของอาเซียนลงวัตถุประสงค์ที่ปรากฏใน "กฎบัตร" แยกตามเสาหลักที่สำคัญทั้ง 3 เสา อาจสรุปให้เห็นเป็นสังเขป ดังนี้ เสาหลักด้านการเมือง และความมั่นคงของภูมิภาคอาเซียน เมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ได้แก่ สนับสนุนส่งเสริม สันติภาพ ความมั่นคง การปกครองแบบประชาธิปไตย การปกครองแบบธรรมาภิบาล การส่งเสริมให้บรรลุความเจริญร่วมกันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ประชาคมเป็นภูมิภาคที่เปิดกว้าง มีพลวัต และยืดหยุ่นได้ในการตั้งรับภาวะผันผวนของเศรษฐกิจ มีหลักประกันที่จะทำให้เกิดสันติสุขในอาเซียนเสาหลักทางด้านเศรษฐกิจ มีการเน้นมุ่งพัฒนาให้เป็นตลาดรวม (Single Market) และเป็นฐานการผลิตอันเดียวกัน (Single Production Base) ซึ่งจะต้อง

เอกสารนี้เผยแพร่โดยกรมอาเซียนแห่งประเทศไทย เมื่อฤดูร้อนปี 2563

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการไหลเวียนของสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือทั่วทั้งภูมิภาคของประชาคมอาเซียนมีเงินทุนไหลเวียนโดยเสรี และมีสถานะการพัฒนาทางเศรษฐกิจในหมู่สมาชิกประชาคมที่เท่าเทียมกัน รวมทั้งเสริมสร้างเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพด้านการเงิน การประสานในด้านนโยบาย เศรษฐกิจระหว่างสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ มีกฎระเบียบที่ดีด้านการเงิน ทรัพย์สินทางปัญญา นโยบาย การแข่งขันทางการค้า และการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งประชาคมโดยกำหนดจะให้เร่งพัฒนาพร้อมเป็น "ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน" ให้ได้เร็วขึ้นจากกำหนดเดิมในปี 2563 มาเป็นในปี 2558 แทน หรือเร็วขึ้นจากเดิมอีก 5 ปี สาขาหลักทางสังคม และวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน จะพุ่งเป้าไปที่การทำให้เห็นความสำคัญของประชากรในอาเซียน และเป็นสัมพันธภาพระหว่างประชากรของชาติหนึ่งไปสู่ ประชากรของอีกชาติหนึ่ง รัฐสภาของ 10 ประเทศ จะประสานร่วมมือกันในกิจกรรมต่างๆ สมาชิกของประชาสังคมของสมาชิกจะไปมาหาสู่กันแลกเปลี่ยนใกล้ชิดระหว่างบุคลากรด้านการศึกษา สถาบันต่างๆ และภาคธุรกิจภาคเอกชนในประเทศสมาชิก รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลชั้น มั่นสมอง มืออาชีพ ศิลปิน นักเขียน และสื่อสารมวลชนของทั้ง 10 ประเทศ ลักษณะเด่นของกฎบัตรอาเซียนจะมีถ้อยคำที่ให้ตีความได้กว้างขวาง ยืดหยุ่น ทั้งในเชิงเป้าหมาย และผลของการดำเนินการ อาเซียนมีวัฒนธรรมการตัดสินใจเช่นนี้ คือมีช่องให้ขยับขยายได้ ตีความได้ มีช่องให้ไม่พลาดรถเมล์คันสุดท้าย ขณะเดียวกันก็มีช่องที่เปิดไว้ ไม่ให้เซยและล่าสมัย

4. ไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน 5 ของสมาชิกผู้ก่อตั้ง และเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน ไทยมีบทบาทอย่างแข็งขันในกิจกรรมของอาเซียนตลอดมา รวมทั้งยังมีส่วนผลักดันให้อาเซียนมีโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่ทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาทิ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมือง และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในขณะที่เดียวกันอาเซียนก็มีความสำคัญต่อประเทศไทยโดยนอกจากจะสร้างพันธมิตร และความเป็นปึกแผ่น ตลอดจนเสถียรภาพ และสันติภาพในภูมิภาคแล้ว ยังช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจาระหว่างประเทศ และร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติ และการพัฒนาขึ้นพื้นฐานต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนั้น ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมภายในอาเซียนได้เปิดโอกาสให้มีการขยายตัวด้านการค้า และการลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งนำผลดีมาสู่เศรษฐกิจของประเทศไทย และของประเทศสมาชิกอาเซียนโดยส่วนรวม โดยความสัมพันธ์กับประเทศไทยดังนี้

- ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า ด้วยการได้ลดหย่อนอัตราภาษีศุลกากร
- ด้านอุตสาหกรรม ไทยได้รับสิทธิในการผลิตเกลือหิน และโซดาแอชตัวถังรถยนต์
- ด้านการธนาคาร จัดตั้งบรรษัทการเงินของอาเซียน จัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการ

ประกันภัยแห่งอาเซียน

- ด้านการเกษตร การสำรองอาหารเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

โครงการปลูกป่า

- ด้านการเมือง สมาชิกของอาเซียนช่วยแบ่งเบาภาระของประเทศไทยเกี่ยวกับปัญหาผู้อพยพ

- ด้านวัฒนธรรม มีโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิก ทำให้แต่ละประเทศ มีความเข้าใจดีต่อกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศไทยมีบทบาทเชิงรุกทั้งในแง่การก่อตั้ง และการพัฒนาให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีความสำเร็จ เพื่อให้เป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญของภูมิภาคนี้ ในส่วนของการก่อตั้ง ไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนในปี พ.ศ. 2510 ในส่วนของการพัฒนา ไทยยังมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

- มีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพในกัมพูชา
- การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) ในปี พ.ศ. 2535
- ความร่วมมือด้านการเมือง และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ ARF- ASEAN Regional Forum ซึ่งเป็นเวทีที่ใช้พูดคุยปัญหาความมั่นคงในภูมิภาค ในปี พ.ศ. 2537
- ความริเริ่มเชียงใหม่ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในปี พ.ศ. 2540

การก่อตั้งในช่วงนั้นเกิดขึ้นท่ามกลางความคุกกรุ่นของสงครามเย็นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างประเทศมหาอำนาจในโลกเสรีประชาธิปไตย และคอมมิวนิสต์ ท่ามกลางความหวาดวิตกของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามทฤษฎีโดมิโนของสหรัฐอเมริกาที่ห่วงเกรงถึงการแพร่ขยายของแนวคิดคอมมิวนิสต์ของรัสเซีย และจีนที่จะครอบคลุมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามทฤษฎีโดมิโน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสำคัญในภูมิภาคนี้ เช่น กรณีเวียดนามรุกรานกัมพูชาเมื่อเดือนธันวาคม 1978 (พ.ศ.2521) โดยอาเซียนได้ปฏิเสธความชอบธรรมของรัฐบาลในพนมเปญที่ตั้งคณะรัฐบาลด้วยการยึดครองของกองทัพเวียดนาม พร้อมกับเรียกร้องให้เวียดนามถอนทหารออกจากกัมพูชาในเดือนกันยายน 1989 (พ.ศ.2532) หรือการก่อตั้งการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมือง และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือเออาร์เอฟ ภายหลังความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกัมพูชาในปี 1993 (พ.ศ.2536) เพื่อให้เป็นเวทีที่ขยายกว้างขึ้นในการหารือประเด็นเรื่องความมั่นคง

ส่วนในประเด็นเศรษฐกิจ อาเซียนได้มีการบรรลุข้อตกลงในการก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟต้า) จากการประชุมสุดยอดที่สิงคโปร์ในปีเดียวกัน และหลังจากนั้นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็ได้กำหนดวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดยมุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคม ภายในปี 2020 (พ.ศ.2563) พร้อมมุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียว และเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไก และมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว และให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน อันได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงิน และเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัย และภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษา และการพัฒนาฝีมือ การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 4 ปี 2535 (ค.ศ. 1992) ได้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน

- มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area – AFTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญเพื่อป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้า และการลดภาษีและอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้ ภาษี รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีศุลกากรเพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี ตั้งแต่ปี 2540 (ค.ศ. 1997) อาเซียนได้เสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการเงิน โดยได้มีการ แถลง ASEAN Vision 2020 ซึ่งต่อมาได้กำหนดให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) รวมทั้งได้ริเริ่มการประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers’ Meeting – AFMM) และ ความร่วมมือกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ในช่วงการ ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13 ปี 2550 (ค.ศ. 2007) ณ ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ เห็นชอบที่จะให้เร่งการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากปี 2563 (ค.ศ. 2020) เป็นปี 2558 (ค.ศ. 2015) โดยได้ร่วมลงนามในแผนการดำเนินงานไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint – AEC Blueprint) ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนยังได้ให้การรับรองกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดตั้งกรอบทางสถาบัน และกฎหมายสำหรับอาเซียนในการเป็นองค์กรระหว่างประเทศชั้นนำใน ภูมิภาค โดยกฎบัตรอาเซียนจะมีผลบังคับใช้หลังประเทศสมาชิกทุกประเทศให้สัตยาบัน

5. นโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณ 3,000 ล้านบาท (ปี 2552-2557) สำหรับแผนดำเนินการระยะ 5 ปี เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยมีเป้าหมายว่า ภายใน ปี 2557 จะต้องมียุโรปนักเรียน นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 1 แสนคน ด้วยการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยที่ กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมีภารกิจสำคัญในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 ตาม กฎบัตรอาเซียน และการดำเนินงานตามปฏิญญา เซออำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร และแบ่งปันให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ได้มี การตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุ เป้าหมาย การจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขึ้น 1 คณะ โดยมีรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน และผู้บริหารองค์กร หลักร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการดำเนินโครงการ และกิจกรรมด้านการศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล และให้ข้อคิดเห็นเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือด้าน การศึกษาในอาเซียนขององค์กรหลัก สถาบัน และหน่วยงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม ในการประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2553 ได้เห็นชอบนโยบายการศึกษาของไทยเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนด้าน การศึกษา ดังนี้

นโยบายที่ 1 : การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้าง ความตระหนัก และเตรียมความพร้อมของครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

นโยบายที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เอกสารนี้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญการ ที่สอดคล้องกับการปรับตัว และเปลี่ยนแปลงทาง ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการทำงานทำของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน

นโยบายที่ 3 : การพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา และครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาดูชีวิต การส่งเสริม และปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมทางอาชีพในขั้นต้น และขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

นโยบายที่ 4 : การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

นโยบายที่ 5 : การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับโครงการ และภารกิจสำคัญที่องค์กรหลักต่างๆ ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการอยู่แล้ว เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาดูชีวิต โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาศักยภาพประชาชนคนไทยให้เข้าสู่การสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

การดำเนินการด้านการจัดการศึกษาของไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจโลกจึงเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน และอนาคต และวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในปี 2558 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัย และมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูล และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหาร และพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเอง และแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาค และโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

การจัดการศึกษาของไทยเป็นมาตรการรับรองสำคัญต่อเป้าหมายการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งครอบคลุมการจัดทำความตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา ความสามารถ ประสบการณ์ ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งกำหนดให้มีการยกเว้นข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอวีซ่าสำหรับคนชาติอาเซียนสำหรับ short term visits การอำนวยความสะดวก การออกวีซ่า และใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญสัญชาติอาเซียน ซึ่งจะช่วยลดสิ่งกีดกัน และอุปสรรคการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชน และส่งเสริมอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานหลักในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยจำเป็นต้องผนึกความร่วมมือทุกภาคส่วนของสังคมในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของชาติ และผนึกความร่วมมือในการจัดการศึกษากับอาเซียน เพื่อสร้างอาเซียนให้เป็นประชาคมที่มั่นคง เอื้ออาทร และร่วมแบ่งปันกันตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการเรียนการสอน กรุณาอย่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ความเกี่ยวข้องระหว่างไทยกับอาเซียน การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และนโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับวิชาชีพครูอันจะนำความรู้ความสามารถไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

2.4.3 ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

สมเกียรติ อ่อนวิมล (2554 : online) ได้กล่าวว่า จากกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ ความหมายที่เป็นที่เข้าใจในขั้นต้นก็เป็นเพียงเรื่องของทางราชการ และภาคธุรกิจเอกชนเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเพียงเท่านั้นก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาของการทำงานในโลกปัจจุบันอยู่แล้ว แม้จะหมายความเพียงว่าเป็นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกันในการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ตลอดจนองค์กร และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แต่ว่าความหมายของบทบัญญัติที่ให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของอาเซียนสำหรับการทำงานร่วมกันนั้นมีความหมายกว้างไกลไปถึงทุกส่วนของประชาคมอาเซียนด้วย หมายความว่าประชาชนพลเมืองใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้น และทุกคนต้องเรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษให้ได้ทั้งสิ้นโดยมีวิธีการฝึกภาษาอังกฤษที่ควรรู้ทั้ง 4 ทักษะดังนี้ (สถาบันพัฒนาภาษา FAST ENGLISH : online)

2.4.3.1 วิธีฝึกทักษะการพูด

- (1) ขณะที่พูดควรสร้างประโยคด้วยประธานตามด้วยกริยาตามด้วยกรรม (S+V+O) และหากมีคำสันธานควรต้องเตรียม 2 ประโยคทันที (ประโยคดูจากกริยาแท้ที่มีการผัน)
- (2) จำหลักไวยากรณ์ 25 กฎได้อย่างคล่องแคล่ว และจำโครงสร้างย่อย ได้อย่างอัตโนมัติ ทดสอบได้จากเวลาทวน หากพูดเพียงตัวแรก เช่น practice ควรต้องรู้ทันทีว่า กริยา ที่ตามมาต้องเป็น กริยาช่วย (V.ing) หรือ find + Obj. ตัวที่ตามมาคือ คำคุณศัพท์
- (3) ต้องสร้างฐานศัพท์ให้มากเพียงพอที่จะแปลงความคิดจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้ ควรสังเกตว่าคำไหนเห็นบ่อยๆ ก็หัดเริ่มจำคำนั้นและศึกษาวิธีการใช้ ซึ่งก่อนอื่นต้องรู้ว่าศัพท์ที่เราจะจำแต่ละคำทำหน้าที่อะไร เช่น กริยา นาม คำคุณศัพท์ คำกริยาวิเศษณ์ คำสันธาน เป็นต้น และใช้หลัก ไวยากรณ์ และ โครงสร้าง เชื่อมต่อคำนั้นให้ออกมาในรูปของประโยค
- (4) ความต้องการจะอธิบายให้อีกฝ่ายเข้าใจ หรืออยากให้คนทำตามสิ่งที่เราเชื่อ นั่นคือ ในแต่ละวัน เราจะพยายาม ทำให้แน่ใจว่าผู้อื่นเชื่อตามเรา คล้อยตามเรา ฝึกให้เป็นนิสัยจนเคยชิน และเมื่อพูดภาษาอังกฤษจะได้รู้จักการหาสิ่งประกอบมาสนับสนุนความคิดของเรา
- (5) ขณะพูดควรมีความตื่นเต้น หรือประสาหรับความรู้สึกแฉะริมฝีปาก ลื่น และพินหน้าอยู่เสมอ วิธีการง่ายที่สุดคือ พยายามฉีกปากยิ้มเวลาพูด ทุกอย่างจะเป็นไปได้ดี และไม่ควรประหม่า ระหว่างพูด ให้ทุกอย่าง เป็นไปตามธรรมชาติออกมาจากความรู้สึก
- (6) เนื้อหาขณะพูดควรพูดในประเด็นหลัก หรือพูดให้ถูกจุดไม่พูดเรื่อยเจื้อยหรือต่อความยาวสาวความยืด บอกตัวเองตลอดเวลาว่า ประเด็นคืออะไร พูดไปทำไม ฟังแล้วน่าเชื่อถือ หรือ ฟังแล้วน่าเบื่อไร้สาระ
- (7) เริ่มฝึกพูดกับตัวเองบ่อยๆ และออกเสียงดังๆ การพูดถูกพูดผิดควรตรวจสอบไวยากรณ์ และโครงสร้างอีกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.2 วิธีฝึกทักษะการฟัง

(1) การฟังมี 2 แบบคือ ฟังแบบจับใจความ (Macro) และฟังการออกเสียงสำเนียง (Micro) ควรเริ่มจากการจับใจความก่อน เมื่อคล่องบวกกับเริ่มมั่นใจว่าฟังออกแล้ว ถึงเริ่มจับจุดที่การออกเสียง ได้ยินคำไหน ให้ฝึกออกเสียงตาม โดยเฉพาะให้สังเกตศัพท์ที่ตนเองรู้อยู่แล้ว แต่ทำไมเจ้าของภาษา จึงออกเสียงไม่เหมือนกับตนเองก็ให้รีบแก้สำเนียงการออกเสียงของคำนั้นๆ ให้ถูกต้อง

(2) ฟังคำศัพท์บ่อยๆ เพื่อให้เส้นสมองของเรามีเสียงที่ถูกต้องของศัพท์แต่ละคำก่อน เราจึงจะออกเสียงของคำๆ นั้นได้ถูกต้อง และเมื่อเราได้ยินเสียงนั้นอีกครั้ง เราก็จะระลึกและจำได้ จึงทำให้ฟังรู้เรื่อง

(3) สร้างฐานศัพท์ก่อน เพื่อให้เข้าใจว่าเขาพูดอะไร

(4) จับประเด็นหลักให้ได้โดยแปลงคำเหล่านั้นเป็นมโนภาพ (visualization) เพื่อจะได้ปะติดปะต่อเรื่องและเข้าใจความรู้สึกของผู้พูด (ภาพสื่อความรู้สึก)

(5) หัดดูหนังฝรั่งบ่อยๆ หรือฟังสารคดี ชาวภาษาอังกฤษ อย่าน่าน คำแปล (subtitle) มิฉะนั้นประสาทจะไม่ทำงาน ตั้งใจฟังอย่างเดียว วันละสัก 1.5-2 ชั่วโมง เพื่อสร้างความเคยชินกับภาษา อีกทั้งโครงสร้างของภาษาที่ถูกต้องจะถูกดูดซับเข้าไปในเส้นสมอง และควรฝึกหัดฟังเพลง โดยเฉพาะเพลงโปรดของเรา พยายามเข้าใจเนื้อความ และความหมาย หูเราก็จะพัฒนาความละเอียดอ่อนของการออกเสียงสูงสุด เวลาหัดฟังรายการ หรือเพลงภาษาอังกฤษ ในตอนแรกไม่ต้องพยายามเข้าใจความหมาย แต่ตั้งใจฟัง การออกเสียงของแต่ละคำ การเน้นเสียงหนักเบา โดยเฉพาะให้สังเกตปากของฝรั่งขณะพูด จะเปิดกว้างมาก และมีลมพวยพุ่งออกมาจากปากตลอดเวลา (เสียงระเบิด) เราก็ฝึกพูดตามไปด้วยคือ ยิ้มสยามเข้าไว้ทุกอย่างจะดีเอง เพราะปากเราจะเปิดกว้างตามไปด้วย เสียงจะได้ไม่ตะกุกตะกัก

2.4.3.3 วิธีฝึกทักษะการอ่าน

(1) ประยุกต์ศัพท์ และไวยากรณ์ รวมทั้งโครงสร้าง เพื่อสร้างภาพ แสง สี เสียง และความรู้สึกตามผู้เขียนไปด้วย ถ้าศัพท์ไม่พอ ภาพไม่เกิด หรือมีว่เหลือเกิน ไวยากรณ์ ไม่แม่นยำ อ่านยิ่งงง ไม่รู้อันไหนประโยคหลัก ประโยครอง เน้นหรือไม่เน้น ฉะนั้นต้องสร้างไวยากรณ์ และคำศัพท์ใหม่

(2) การอ่านแต่ละประโยค และแต่ละบรรทัดเป็นการเพิ่มข้อมูลให้ภาพในใจของเรา ชัดเจนกับหนังที่ฉายต่อไปเรื่อยๆ เมื่อเรามีมโนภาพเราจะจำเนื้อเรื่องได้เอง และจะรู้สึกได้ว่าตรงไหนสำคัญหรือไม่สำคัญ ประเด็นหลักอยู่ตรงไหน

(3) การเจอศัพท์ที่ไม่เคยเจอ ก็ให้เดาความหมายจากภาพ ควรดูต่อไปว่าเป็นความรู้สึกบวกหรือลบ ชื่นชมหรือวิจารณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

(4) อ่านหนังสือหรือวารสารภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มคำศัพท์ และความคล่องในการอ่านให้กับตนเอง

2.4.3.4 การฝึกทักษะการเขียน

(1) ตัดสินใจให้ชัดเจนว่า ประเด็นหลักหนึ่งประเด็นคืออะไร และมีเหตุผลอะไรให้ชัดเจน 2-3 ประเด็นในการสนับสนุนประเด็นหลัก การเขียนต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียน และจะต้องพยายามจูงใจให้คนอ่านเห็นคล้อยตามเรา หาเหตุผลสิ่งต่างๆ เพื่อให้เหตุผลของเรามีความน่าเชื่อถือ เขียนให้ลึกซึ้ง ต้องเชื่อมั่น สิ่งที่เราเขียนสิ่งที่เราแสดงออก คนอื่นจึงจะเชื่อเราตามไปด้วย

(2) สรุปลงโดยย่อด้วยประเด็นหลักๆ ก่อนลงมือเขียน เพื่อใช้เป็นการสนับสนุนความคิดของเรา ควรทบทวนในแต่ละประเด็นที่เราเสนอ ไม่คิดไปเขียนไปเพราะเราจะเขียนไม่จบประโยค คิดให้ละเอียดชัดเจน

(3) ใช้แนวทางการแปลจากไทยเป็นภาษาอังกฤษ ทุกประโยคความคิดภาษาไทยฟังแล้วต้องเข้าใจทันที ห้ามกำกวมเพื่อโอกาสที่ภาษาอังกฤษจะออกมาชัดเจนตามไปด้วย เวลาเขียนศัพท์และ ไวยากรณ์รวมทั้งโครงสร้างต้องตามมาโดยอัตโนมัติ ต้องไม่กลับไปคิดอีก แค่จับประเด็นที่เราต้องการนำเสนอ

(4) การเขียน ย่อหน้าแรกเป็นแนะนำย่อหน้าเป็นการเปิดประเด็น ส่วนอีก 3 ย่อหน้าต่อมาจะลงในเรื่องรายละเอียดที่ข้อความพื้นฐานปิดท้ายด้วยข้อสรุป ซึ่งไม่ควรเป็นการเขียนซ้ำ ในย่อหน้าแรก แต่เป็นการสรุปโดยใช้ประเด็นหลักที่เรานำเสนอไปของแต่ละย่อหน้า และอาจจะแทรกอีกสักประโยคเพื่อเพิ่มความเข้มข้นของเหตุผลของเรา

- การเขียนให้ระวังเรื่องรูปกริยาที่แสดงเวลา (tense) เป็นสำคัญ รูปประโยคให้ เขียนง่ายๆ และชัดเจนเข้าใจ

สรุปได้ว่า ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการใช้ภาษาอังกฤษ 4 ทักษะ คือ การฟังโดยการฟังคำศัพท์บ่อยๆ ดูหนังภาษาอังกฤษหรือฟังสารคดี ฟังข่าวภาษาอังกฤษ การพูดโดยการจำไวยากรณ์ และโครงสร้างประโยคที่จะพูด สำเนียงการออกเสียง การอ่านโดยการประยุกต์ศัพท์ และไวยากรณ์ให้เข้าใจความหมาย เพิ่มข้อมูลให้ภาพในใจเพื่อให้เข้าใจประเด็นหลัก อ่านหนังสือ หรือวารสารภาษาอังกฤษ การเขียนโดยเขียนให้เข้าใจประเด็นหลัก เพื่อให้เกิดความสามารถในการสื่อสารเรียนรู้ภาษา และทำกิจกรรมเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

2.4.4 การจัดการเรียนการสอน

สุรศักดิ์ ปาเย (2556 : online) กล่าวใน การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะวิชาชีพครูไทย : การพัฒนาสู่สังคมยุคใหม่ ในสมรรถนะประจำสายงาน ได้มีตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับการจัดการสอนคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4.4.1 หลักการของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด วิธีดำเนินการคือ ให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการบรรลุเป็นผู้มีปัญญาด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านประสบการณ์ตรง เช่น ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา การเรียนการสอน ต้องมีการพัฒนา และกระตุ้นสติปัญญาให้มีความสามารถในการใช้เหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ และใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ สามารถปรับตนให้ประสานกับสภาพแวดล้อม ทั้งที่เป็นมนุษย์ ธรรมชาติ และความเจริญทางเทคโนโลยี เป็นการศึกษาที่พัฒนาคนให้มีชีวิตครบ 4 ด้าน คือ ภาวิตกาย หมายถึง กายที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายได้อย่างดี ภาวิตศีล หมายถึง มีศีลที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว มีพฤติกรรมทางสังคมที่พัฒนาแล้ว ดำรงอยู่ในวินัย ก่อสันติสุข ภาวิตจิต หมายถึง มีจิตใจที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว สมบูรณ์ด้วย คุณภาพจิต สมรรถภาพจิต และสุขภาพจิต และภาวิตปัญญา หมายถึง มีปัญญา ที่เจริญแล้ว หรือพัฒนาแล้ว มีปัญญาที่เป็นอิสระจากการครอบงำของกิเลส รู้เข้าใจ และเห็นสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง รู้เท่าทันจนมีความเป็นอิสระโดยสมบูรณ์ ในวงการศึกษาก็ยอมรับว่าการจัดการศึกษาที่ดีจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ได้แก่ เชาวน์ปัญญา บุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมอื่นๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการเรียนการสอน จึงมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติไปพร้อมๆ กัน ในระบบการเรียน ผู้เรียนควรเป็นผู้แสดงออกมากกว่าผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงออกมากที่สุด ให้ความสำคัญกับความรู้อีกคิด และค่านิยมของผู้เรียน การจัดบรรยากาศในการเรียน ควรเป็นแบบร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน ครูทำหน้าที่ช่วยเหลือให้กำลังใจ และอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม แนวทางการจัดการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีเทคนิค และวิธีการ ศึกษาค้นคว้า ดังนี้ (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้แผนกวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 6-7)

(1) การวิเคราะห์ผู้เรียน การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มช่วยให้ครู ผู้สอน มีข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมหลักการวิเคราะห์ผู้เรียนควรคำนึงถึง องค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือธรรมชาติของผู้เรียน ประสบการณ์ และพื้นฐานความรู้เดิม วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

(2) การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการบูรณาการคุณธรรมค่านิยมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

(3) การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเชื่อมโยงกับการพัฒนาหลักสูตร และ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

(4) การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และ เชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลัก และใช้กระบวนการวิจัย เป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

(5) การออกแบบการวัด และประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เครื่องมือวัดที่ หลากหลายเพื่อสะท้อนภาพได้ชัดเจน และแน่นอนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างไร ทำให้ได้ ข้อมูลของผู้เรียนรอบด้านที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อประกอบการตัดสินผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

2.4.4.2 วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากรายงานการวิจัยของทักษิณา เครือหงส์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณ ภูมิ. 2552 : 9) ได้เสนอแนวทางสำหรับผู้สอนที่ใช้หลักการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตร การศึกษา อุดมศึกษา โดยการศึกษาข้อมูล พระราชบัญญัติการศึกษา ตำราเอกสารหลักสูตร หลักสูตร สาขาวิชา ลักษณะรายวิชาจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน

(2) ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน และเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้ หลักการ วิเคราะห์ผู้เรียน เช่น วิเคราะห์จากรูปแบบการเรียนรู้ ความภูมิใจตนเอง เจตคติต่อวิชา ความคาดหวังในการเรียน ใช้แบบวัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียน (Pretest) ก่อนเรียน วัดผลการเรียน ของผู้เรียนเป็นรายหน่วย และมีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอน

(3) ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การบูรณาการเนื้อหา การจัดการเรียนรู้เพื่อชี้แนะการ รู้คิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4) ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนของตนเอง และ ผู้เรียน เช่น ใช้คอมพิวเตอร์ในการหาความจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าและนำมาอภิปรายในชั้นเรียน ฝึกการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลข้อมูล และจัดทำรายงาน พัฒนา และใช้สื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(5) ครูผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เช่น มอบหมายงานเดี่ยว และงานกลุ่ม ประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานที่มอบหมายในระหว่างเรียน และทดสอบหลังเรียน

(6) ครูผู้สอนมีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพในการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน อาจทำได้โดย

- ให้นักศึกษาศึกษาบทเรียนนอกเวลาแล้วนำเสนอรายงานหน้าชั้น (Presentation)
- มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วทำรายงาน (Report)
- ให้นักศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแทนการถาม – ตอบ

(7) ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2552 : 10) ได้รวบรวมวิธีสอนแบบต่างๆ ที่สามารถเลือกนำมาใช้ให้สัมพันธ์กับเนื้อหาประสบการณ์การพัฒนาทักษะตามวัตถุประสงค์ของหน่วยเรียนนั้นๆ ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแบบ ดังต่อไปนี้

- วิธีสอนแบบเน้นปัญหา (Problem-Based Teaching and Learning)
- วิธีสอนแบบเน้นโครงการ (Project-Based Teaching and Learning)
- วิธีสอนแบบเน้นทักษะปฏิบัติ (Skill- Based Teaching and Learning)
- วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการสืบสวน (Inquiry-Based)
- วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการคิด (Thinking-Based)
- วิธีสอนแบบเน้นความคิดรวบยอด (Concept-Based)
- วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการกลุ่ม (Group Process-Based)
- วิธีสอนแบบตั้งคำถาม (Questioning - Based)
- วิธีสอนแบบโต้เถียง (Debate)
- วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)
- วิธีสอนแบบกรณีตัวอย่าง (Case)
- วิธีสอนแบบใช้บทเรียนแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning Module)

ชาติรี เกิดธรรม (ม.ป.ป. : online) กล่าวว่า วิธีสอนแบบต่างๆ เป็นกระบวนการที่ครูจำเป็นต้องนำมาใช้สอนนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และถือเป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนที่จักนำวิธีสอนทั้ง 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง และวิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนวิธีสอนแบบต่างๆ ที่เอื้อต่อหลักสูตรมาพิจารณาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มวิชา และสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละวัย แต่ละระดับ

2.4.4.3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการศึกษาวิจัยของทักษิณา เครือหงส์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 2552 : 11) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

(1) ด้านหลักสูตร

- พัฒนาผู้เรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล
- เรียนจากประสบการณ์ที่ได้จากการกระทำ
- มีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- เน้นการเสนอทางเลือกให้ผู้เรียน

(2) ด้านเนื้อหาสาระ

- เชื่อมโยงความสัมพันธ์ภายในเนื้อหาวิชา และรวมเนื้อหาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดหัวข้อหน่วยเนื้อหาให้มีความหมายยืดหยุ่น และสมดุล

(3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีชี้แนะการรู้คิด (Cognitive Guided Instruction) ซึ่งเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน รูปแบบหนึ่งที่มีงเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อาศัยความรู้ของผู้เรียนแต่ละคนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้

2.4.4.4 ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 2552 : 14) ได้ให้แนวทางในการพิจารณา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิธีสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผู้สอนสามารถใช้วิธีการใดๆ ก็ได้ที่เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายๆ วิธีในการสอน ในครั้งหนึ่งๆ ดังเช่น วิธีการอภิปราย วิธีการค้นพบ วิธีสืบสอบแบบแนะนำ วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์วิธีสอนแบบเน้นปัญหา วิธีสอนแบบแก้ปัญหา วิธีสอนแบบเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิธีสืบสอบ แบบไม่มีการแนะนำ วิธีอริยสี่จสี กรณีศึกษาทักษะกระบวนการ 9 ชั้น วิธีใช้สถานการณ์จำลอง วิธีการเชื่อมโยงโมโนทัศน์วิธีสอนกลุ่มสัมพันธ์วิธีการเรียนแบบร่วมมือ เป็นต้น

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีตัวบ่งชี้ที่จะใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ได้ว่า ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือไม่ โดยประเมินจากผู้สอน เมื่อเขียนแผนการสอน และเมื่อนำแผนการสอนไปใช้ในห้องเรียนและประเมินจากผู้เรียนจากพฤติกรรมการเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ยังมีระดับ จากต่ำสุดไปหาสูงสุด เกณฑ์ที่ใช้ประเมินคือ สังเกตว่านักเรียนมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม ถ้านักเรียนมีส่วนร่วมสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง จากสิ่งที่คุณเรียนต้องการรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะมีบทบาทมากที่สุด แต่ผู้สอนมีบทบาทน้อยลง ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้สอนมีบทบาท กำหนดหัวเรื่องกิจกรรม รวมทั้งสื่อเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างความรู้เองในลักษณะนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจมีบทบาทเท่าๆ กัน ซึ่งก็ยังจัดเป็น การเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเช่นกัน แต่อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้การเรียน การสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นไปอย่างมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงอาจเริ่มต้นฝึกให้ผู้เรียนเริ่มมีบทบาทในการเรียนรู้จากระดับน้อยจนมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนมีบทบาทในการสอนน้อยลงตามลำดับไปด้วย

ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพิจารณาทั้งผู้สอน และผู้เรียนมีดังต่อไปนี้ เมื่อพิจารณาผู้สอน

1. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่เอง (Construction of the New Knowledge)

2. ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process Skills) คือ กระบวนการคิด (Thinking Process) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3. ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) คือ มีส่วนทั้งด้านปัญญา กาย อารมณ์ และสังคม รวมทั้งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับทั้งสิ่งมีชีวิต และกับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น หนังสือ สถานที่ต่างๆ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. ผู้สอนสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศทางกายภาพ และจิตใจเพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข (Happy Learning)

5. ผู้สอนมีการวัด และประเมินผลทั้งทักษะ กระบวนการ ชีตความสามารถศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

6. ผู้สอนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Application)

7. ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คือ เป็นผู้จัดประสบการณ์ รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางสร้างความรู้ด้วยตนเองคือ ผู้สอนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกนั้น มีบทบาทดังนี้

7.1 เป็นผู้นำเสนอ (Presenter)

7.2 เป็นผู้สังเกต (Observer)

7.3 เป็นผู้ถาม (Asker)

7.4 เป็นผู้ให้การเสริมแรง (Reinforcer)

7.5 เป็นผู้แนะนำ (Director)

7.6 เป็นผู้สะท้อนความคิด (Reflector)

7.7 เป็นผู้จัดบรรยากาศ (Atmosphere Organizer)

7.8 เป็นผู้จัดระเบียบ (Organizer)

7.9 เป็นผู้แนะแนว (Guide)

7.10 เป็นผู้ประเมิน (Evaluator)

7.11 เป็นผู้ให้คำชื่นชม (Appraiser)

7.12 เป็นผู้กำกับ (Coach)

เมื่อพิจารณาผู้เรียน

1. ผู้เรียนสร้างความรู้ (Construction) รวมทั้งสร้างสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง

2. ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process Skills) คือ กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) และมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction)

4. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข (Happy Learning)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่... ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ (Application)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการมุ่งมั่นคิดค้น แสวงหาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวิจรรณญาณในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การยึดถือแนวการสอนไม่ว่าจะแบบใดมากเกินไป อาจจะมีผลกดดันทั้งต่อครู และผู้เรียน วิธีที่ดีที่สุดจึงควรเลือกการสอนตามความเหมาะสม เพราะการศึกษาในความเป็นจริงนั้นย่อมมีทั้งการเรียนแบบ และการริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่

2.4.5 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

ทักษิณา เครือหงส์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2552 : 14) ได้นำเสนอรายงานการวิจัยการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างนี้

ในระบบการศึกษานั้นเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนในหลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction หรือ CAI) คอมพิวเตอร์ช่วยจัดการเรียนการสอน (Computer Managed Instruction) มัลติมีเดีย (Multimedia) และ IT Campus เป็นต้น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction หรือ CAI) หมายถึง บทเรียนที่ได้จัดกระทำไว้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ โดยการนำเสนอเนื้อหาที่ต้องการสอนกับผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับคอมพิวเตอร์โดยตรงตามความสามารถ องค์ประกอบของ CAI คือ เป็นการเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ บทเรียนได้ถูกสร้างเตรียมไว้ก่อนมีการเรียนเกิดขึ้น ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล

การออกแบบการสอนนิยมใช้วิธีการ ได้แก่ (1) Drill-and-Practice Method (2) Tutorial Method (3) Gaming Method (4) Simulation Method (5) Discovery Method และ (6) Problem Solving Method คอมพิวเตอร์ช่วยจัดการเรียนการสอน (Computer Managed Instruction) หมายถึง การนำเอาระบบการจัดเก็บและจัดกระทำข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในขบวนการจัดการเรียน การสอน เพื่อที่สามารถติดตาม และควบคุมขบวนการการสอน และการพัฒนาการสู่ความสำเร็จ ของผู้เรียนแต่ละคน ปัจจุบันนิยมนำมาใช้งานต่อไปนี้

1. Computer - Based Testing
2. Recording Keeping
3. Computer Prescription of Media/Material/Activities
4. Computer Scheduling, Inventorying and Budgeting
5. Computer - Generated Materials
6. Computer - Based Instruction Design

การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย ดังนี้

ชนกร ศิริกิจ (2550 : online) กล่าวว่า มัลติมีเดีย และเทคโนโลยีมัลติมีเดีย มีความสำคัญกับการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเรียนในระบบออนไลน์ หรือเรียนผ่านระบบเครือข่าย (e-Learning) เพราะการนำเทคโนโลยีทางด้านนี้มาใช้ เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมาก ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับระบบได้ และระบบสามารถเก็บข้อมูลสถิติการเรียน การทดสอบ และพัฒนาการของผู้เรียนไว้เป็นข้อมูลได้เช่นกัน นอกจากการเรียนดังกล่าว เทคโนโลยีมัลติมีเดียยังมี

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญกับการให้บริการสารสนเทศในองค์กรต่างๆ ซึ่งเกิดผลดีต่อผู้ใช้ และเป็นการสร้างคุณค่าให้กับสารสนเทศนั้นๆ ให้มีความสำคัญต่อผู้ใช้ เนื่องด้วยการเข้าถึงสารสนเทศนั้นๆ ทั้งนี้นอกจากประโยชน์ต่างๆ ดังกล่าวแล้วมัลติมีเดียยังมีข้อดีอีกมากมาย

2.4.5.1 ความหมายสื่อมัลติมีเดีย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (2552 : 23) กล่าวว่า มัลติมีเดีย (Multimedia) หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับโปรแกรมซอฟต์แวร์ในการสื่อความหมายโดยการผสมผสานสื่อหลายชนิด เช่น ข้อความ (Text) กราฟิก (Graphic) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เสียง (Sound) และวีดิทัศน์ (Video) เป็นต้น กรณีที่ผู้ใช้สามารถ ควบคุมสื่อให้นำเสนอออกมาตามต้องการได้เรียกว่า มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) การปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้สามารถจะกระทำได้โดยผ่านทางแป้นพิมพ์ (Keyboard) เมาส์ (Mouse) หรือตัวชี้ (Pointer) เป็นต้น การใช้มัลติมีเดียในลักษณะปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ หรือทำกิจกรรม รวมถึงดูสื่อต่างๆ ด้วยตัวเองได้ สื่อต่างๆ ที่นำมารวมไว้ในมัลติมีเดีย เช่น ภาพ เสียง วีดิทัศน์ จะช่วยให้เกิดความหลากหลายในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในแนวทางใหม่ที่ทำให้คอมพิวเตอร์มีความน่าสนใจหรือสร้างความสนใจ เป็นการเพิ่มความสนุกสนาน ในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น คุณค่ามัลติมีเดียเพื่อการเรียนการสอน คือ เป็นสื่อทางการเรียนการสอน ที่มีขอบเขตกว้าง เพื่อทางเลือกในการเรียนการสอนสามารถตอบสนองรูปแบบของนักเรียนที่แตกต่างกันได้ โดยสามารถจำลองสถานการณ์ของวิชาต่างๆ เพื่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ ตรงก่อนการลงมือปฏิบัติจริง สามารถทบทวนขั้นตอนและกระบวนการได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 12-13) กล่าวว่า สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การนำเอาสื่อหลายชนิดมาสัมพันธ์กันซึ่งมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจในขณะที่อีกชนิดหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา การใช้สื่อมัลติมีเดียจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกันได้ และพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

กิดานันท์ มะลิทอง (2548 : 75) กล่าวว่า สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การนำสื่อหลายๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอนการฝึกอบรม โดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา ในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วยเพื่อการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ในการนำเสนอข้อมูล ทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว วีดิทัศน์ และเสียง

สรุปได้ว่า สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับโปรแกรมซอฟต์แวร์ในการสื่อความหมายโดยการผสมผสานสื่อหลายชนิด เช่น ข้อความ กราฟิก (Graphic) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เสียง (Sound) และวีดิทัศน์ (Video) เป็นต้น และถ้าผู้ใช้สามารถที่จะควบคุมสื่อให้นำเสนอออกมาตามต้องการได้จะเรียกว่า สื่อมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) การปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้สามารถจะกระทำได้โดยผ่านทางคีย์บอร์ด (Keyboard) เมาส์ (Mouse) หรือตัวชี้ (Pointer) เป็นต้น การใช้สื่อมัลติมีเดียในลักษณะปฏิสัมพันธ์ก็เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้หรือทำกิจกรรม รวมถึงดูสื่อต่างๆ ด้วยตนเองได้ สื่อต่างๆ ที่นำมารวมไว้ในสื่อมัลติมีเดีย เช่น ภาพ เสียง วีดิทัศน์ จะช่วยให้เกิดความหลากหลายในการใช้คอมพิวเตอร์อันเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในแนวทางใหม่ที่ทำให้การใช้คอมพิวเตอร์น่าสนใจ และสร้างความสนใจ เพิ่มความสนุกสนานในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.5.2 องค์ประกอบของมัลติมีเดีย

ศรีศักดิ์ พูลสมบัติ (2551 : online) กล่าวว่า มัลติมีเดียสามารถจำแนกองค์ประกอบของสื่อต่างๆ ได้เป็น 5 ชนิด ประกอบด้วย

- (1) ข้อความหรือตัวอักษร (Text)
- (2) ภาพนิ่ง (Still Image)
- (3) ภาพเคลื่อนไหว (Animation)
- (4) เสียง (Sound)
- (5) ภาพวิดีโอ (Video)

แล้วนำมาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อใช้สำหรับการปฏิสัมพันธ์ หรือโต้ตอบ (Interaction) ระหว่างคอมพิวเตอร์กับผู้ใช้ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้ใช้สามารถเลือกกระทำต่อมัลติมีเดียได้ตามต้องการ ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้ได้ทำการเลือกรายการและตอบคำถามผ่านทางจอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์ก็ทำการประมวลผลและแสดงผลลัพธ์ย้อนกลับผ่านทางจอภาพให้ผู้ใช้เป็นอีกครั้ง เป็นต้น

1. ข้อความหรือตัวอักษร (Text)

ข้อความ เป็นส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาของมัลติมีเดีย ใช้แสดงรายละเอียด หรือเนื้อหาของเรื่องที่น่าสนใจซึ่งปัจจุบัน มีหลายรูปแบบ ได้แก่

- ข้อความที่ได้จากการพิมพ์ เป็นข้อความปกติที่พบได้ทั่วไป ได้จากการพิมพ์ด้วย โปรแกรมประมวลผลงาน (Word Processor) เช่น NotePad, Text Editor, Microsoft Word โดยตัวอักษรแต่ละตัวเก็บในรหัส เช่น ASCII
- ข้อความจากการสแกน เป็นข้อความในลักษณะภาพ หรือ Image ได้จากการนำเอกสารที่พิมพ์ไว้แล้ว (เอกสารต้นฉบับ) มาทำการสแกน ด้วยเครื่องสแกนเนอร์ (Scanner) ซึ่งจะได้ผลออกมาเป็นภาพ (Image) 1 ภาพ ปัจจุบันสามารถแปลงข้อความภาพ เป็นข้อความปกติได้ โดยอาศัยโปรแกรม OCR
- ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ เป็นข้อความที่พัฒนาให้อยู่ในรูปของสื่อ ที่ใช้ประมวลผลได้ข้อความไฮเปอร์เท็กซ์ (HyperText) เป็นรูปแบบของข้อความ ที่ได้รับความนิยมสูงมาก ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการเผยแพร่เอกสารในรูปของเอกสารเว็บ เนื่องจากสามารถใช้เทคนิค การลิงก์ หรือเชื่อมข้อความ ไปยังข้อความ หรือจุดอื่นๆ ได้

2. ภาพนิ่ง (Still Image)

ภาพนิ่งเป็นภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด และภาพลายเส้น เป็นต้น ภาพนิ่งนับว่ามีบทบาทต่อระบบงานมัลติมีเดียมากกว่าข้อความหรือตัวอักษร ทั้งนี้เนื่องจากภาพจะแสดงผลในเชิงการเรียนรู้หรือรับรู้ด้วยการมองเห็นได้ดีกว่า นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายทอดความหมายได้ลึกซึ้งมากกว่าข้อความ หรือตัวอักษรนั่นเองซึ่งข้อความ หรือตัวอักษรจะมีข้อจำกัดทางด้านความแตกต่างของแต่ละภาษา แต่ภาพนั้นสามารถสื่อความหมายได้กับทุกชนชาติ ภาพนิ่งมักจะแสดงอยู่บนสื่อชนิดต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือวารสารวิชาการ เป็นต้น

- ภาพกราฟิก (Graphics) เป็นสื่อในการนำเสนอที่ดี เนื่องจากมีสีสัน มีรูปแบบที่น่าสนใจสามารถสื่อความหมายได้กว้างประกอบด้วย

- ภาพบิตแมพ (Bitmap) เป็นภาพที่มีการเก็บข้อมูลแบบพิกเซล หรือจุดเล็กๆ ที่แสดงค่าสี ดังนั้นภาพหนึ่งๆ จึงเกิดจากจุดเล็กๆ หลายๆ จุดประกอบกัน (คล้ายๆ กับการปักผ้าโครสดัก) ทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ก่อนการเผยแพร่ หากมีผู้ใดนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือมีการดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพแต่ละรูป เก็บข้อมูลจำนวนมาก เมื่อจะนำมาใช้ จึงมีเทคนิคการบีบอัดข้อมูล พอร์มัตของ ภาพบิตแมพ ที่รู้จักกันดี ได้แก่ .BMP, .PCX, .GIF, .JPG, .TIF

- ภาพเวกเตอร์ (Vector) เป็นภาพที่สร้างด้วยส่วนประกอบของเส้นลักษณะต่างๆ และ คุณสมบัติเกี่ยวกับสีของเส้นนั้นๆ ซึ่งสร้างจากการคำนวณทางคณิตศาสตร์ เช่น ภาพของคน ก็จะถูก สร้างด้วยจุดของเส้นหลายๆ จุด เป็นลักษณะของโครงร่าง (Outline) และสีของคนก็เกิดจากสีของ เส้นโครงร่างนั้นๆ กับพื้นที่ผิวภายในนั่นเอง เมื่อมีการแก้ไขภาพ ก็จะเป็นการแก้ไขคุณสมบัติของ เส้น ทำให้ภาพไม่สูญเสียความละเอียด เมื่อมีการขยายภาพนั่นเอง ภาพแบบ Vector ที่หลายๆ ท่านคุ้นเคยก็คือ ภาพ .wmf ซึ่งเป็น clipart ของ Microsoft Office นั่นเอง นอกจากนี้คุณ จะสามารถพบภาพพอร์มัตนี้ได้กับภาพในโปรแกรม Adobe Illustrator หรือ Macromedia Freehand

- คลิปอาร์ต (Clipart) เป็นรูปแบบของการจัดเก็บภาพ จำนวนมากๆ ในลักษณะของตาราง ภาพ หรือห้องสมุดภาพ หรือคลังภาพ เพื่อให้เรียกใช้ สืบค้น ได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว

- HyperPicture มักจะเป็นภาพชนิดพิเศษ ที่พบได้บนสื่อมัลติมีเดีย มีความสามารถเชื่อมโยง ไปยังเนื้อหา หรือรายละเอียดอื่นๆ มีการกระทำ เช่น คลิก (Click) หรือเอาเมาส์มาวางไว้เหนือ ตำแหน่งที่ระบุ (Over) สำหรับการจัดหาภาพ หรือเตรียมภาพ ก็มีหลายวิธี เช่น การสร้างภาพเอง ด้วยโปรแกรมสร้างภาพ เช่น Adobe Photoshop, PhotoImpact, CorelDraw หรือการนำภาพ จากอุปกรณ์ เช่น กล้องถ่ายภาพดิจิทัล, กล้องวิดีโอดิจิทัล หรือสแกนเนอร์

3. ภาพเคลื่อนไหว (Animation)

ภาพเคลื่อนไหว หมายถึง ภาพกราฟิกที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงขั้นตอน หรือปรากฏการณ์ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การเคลื่อนที่ของอะตอมในโมเลกุล หรือการเคลื่อนที่ของลูกสูบ ของเครื่องยนต์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์จินตนาการให้เกิดแรงจูงใจจากผู้ชม การผลิต ภาพเคลื่อนไหวจะต้องใช้โปรแกรมที่มีคุณสมบัติเฉพาะทางซึ่งอาจมีปัญหาก่อขึ้นอยู่บ้างเกี่ยวกับ ขนาดของไฟล์ที่ต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บมากกว่าภาพนิ่งหลายเท่านั่นเอง

4. เสียง (Sound)

เสียงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของมัลติมีเดีย โดยจะถูกจัดเก็บอยู่ในรูปของสัญญาณ ดิจิตอลซึ่งสามารถเล่นซ้ำกลับไปกลับมาได้ โดยใช้โปรแกรมที่ออกแบบมาโดยเฉพาะสำหรับทำงาน ด้านเสียงหากในงานมัลติมีเดียมีการใช้เสียงที่เร้าใจ และสอดคล้องกับเนื้อหาในการนำเสนอ จะช่วย ให้ระบบมัลติมีเดียนั้นเกิดความสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างความน่าสนใจ และ นำติดตามในเรื่องราวต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ลักษณะของเสียง ประกอบด้วย

- คลื่นเสียงแบบออดิโอ (Audio) ซึ่งมีพอร์มัตเป็น .wav, .au การบันทึกจะบันทึกตามลูก คลื่นเสียง โดยมีการแปลงสัญญาณให้เป็นดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีการบีบอัดเสียงให้เล็กลง (ซึ่ง คุณภาพก็ต่ำลงด้วย) เสียง CD เป็นรูปแบบการบันทึก ที่มีคุณภาพสูง ได้แก่ เสียงที่บันทึกลงในแผ่น CD เพลงต่างๆ MIDI (Musical Instrument Digital Interface) เป็นรูปแบบของเสียงที่แทนเครื่อง ดนตรีชนิดต่างๆ สามารถเก็บข้อมูล และให้วงจรรีเล็คทรอนิกส์ สร้างเสียงตามตัวโน้ต เสมือนการ เล่นของเครื่องเล่นดนตรีนั้นๆ MPEG เป็นมาตรฐานการบีบอัดข้อมูลที่นิยมมากในปัจจุบัน โดยชื่อนี้ เป็นชื่อย่อของทีมงานพัฒนา Moving Picture Export Group โดยปัจจุบันมีพอร์มัตที่นิยมคือ MP3 (MPEG 1 Audio Layer 3) ซึ่งก็คือเทคโนโลยีการบีบอัดข้อมูลเสียงของมาตรฐาน MPEG 1 นั่นเอง เป็นไฟล์ที่นิยมใช้กับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานนั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วิดีโอ (Video)

วิดีโอเป็นองค์ประกอบของมัลติมีเดียที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากวิดีโอในระบบดิจิทัลสามารถนำเสนอข้อความ หรือรูปภาพ (ภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหว) ประกอบกับเสียงได้ สมบูรณ์มากกว่าองค์ประกอบชนิดอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาหลักของการใช้วิดีโอในระบบมัลติมีเดียก็คือ การสิ้นเปลืองทรัพยากรของพื้นที่บนหน่วยความจำเป็นจำนวนมาก มีหลายรูปแบบ ได้แก่ AVI (Audio/Video Interleave) เป็นฟอร์แมตที่พัฒนาโดยบริษัทไมโครซอฟต์ เรียกว่า Video for Windows มีนามสกุลเป็น .avi ปัจจุบันมีโปรแกรมแสดงผลติดตั้งมาพร้อมกับชุด Microsoft Windows คือ Windows Media Player MPEG - Moving Pictures Experts Group รูปแบบของไฟล์ที่มีการบีบอัดไฟล์ เพื่อให้มีขนาดเล็กลง โดยใช้เทคนิคการบีบข้อมูลแบบ Inter Frame หมายถึง การนำความแตกต่างของข้อมูลในแต่ละภาพมาบีบ และเก็บ โดยสามารถบีบข้อมูลได้ถึง 200 : 1 หรือเหลือข้อมูลเพียง 100 kb/sec โดยคุณภาพยังดีอยู่ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดย MPEG-1 มีนามสกุล คือ .mpg Quick Time เป็นฟอร์แมตที่พัฒนาโดยบริษัท Apple นิยมให้นำเสนอข้อมูลไฟล์ผ่านอินเทอร์เน็ต มีนามสกุลเป็น .mov

2.4.5.3 ประโยชน์ของมัลติมีเดีย

ฉัตรชัย ศรีสม (2553 : online) กล่าวว่า แนวทางการนำมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้งานกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งาน โดยสามารถแยกแยะประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้งานได้ดังนี้

(1) ง่ายต่อการใช้งาน โดยส่วนใหญ่เป็นการนำมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้งานร่วมกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มผลผลิต ดังนั้นผู้พัฒนาจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำให้มีรูปแบบที่เหมาะสม และง่ายต่อการใช้งานตามแต่กลุ่มเป้าหมายเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตัวอย่างเช่น การใช้งานสื่อมัลติมีเดียโปรแกรมการบัญชี

(2) สัมผัสได้ถึงความรู้สึก สิ่งสำคัญของการนำมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้งานก็คือ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถรับรู้ได้ถึงความรู้สึกจากการสัมผัสกับวัตถุที่ปรากฏอยู่บนจอภาพ ได้แก่ รูปภาพ ไอคอน ปุ่ม และตัวอักษร เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้สามารถควบคุม และเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงตามความต้องการ ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้คลิกที่ปุ่ม Play เพื่อชมวิดีโอ และฟังเสียง หรือแม้แต่ผู้ใช้คลิกเลือกที่รูปภาพ หรือตัวอักษรเพื่อเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ เป็นต้น

(3) สร้างเสริมประสบการณ์ การออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้านมัลติมีเดีย แม้ว่าจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันตามแต่ละวิธีการ แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้ใช้จะได้รับก็คือ การสัมผัสประสบการณ์จากการใช้สื่อเหล่านี้ในแง่มุมมองที่แตกต่างกันซึ่งจะทำให้สามารถเข้าถึงวิธีการใช้งานได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำ ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้ได้เคยเรียนรู้วิธีการใช้ปุ่มต่างๆ เพื่อเล่นเกมสบนคอมพิวเตอร์มาก่อน และเมื่อได้มาสัมผัสเกมออนไลน์ใหม่ๆ ก็สามารถเล่นเกมออนไลน์ได้อย่างไม่ติดขัด

(4) เพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ สืบเนื่องจากระดับขีดความสามารถของผู้ใช้แต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระดับความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับการสั่งสมมา ดังนั้นการนำสื่อมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้สามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการเล่นจากระดับที่ง่ายไปยังระดับที่ยากยิ่งขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(5) เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ด้วยคุณลักษณะขององค์ประกอบของมัลติมีเดีย ไม่ว่าจะ เป็นข้อความหรือตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวิดีโอ สามารถที่จะสื่อความหมาย และเรื่องราวต่างๆ ได้แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการนำเสนอ กล่าวคือ หากเลือกใช้ภาพนิ่ง หรือ ภาพเคลื่อนไหว การสื่อความหมายย่อมจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการเลือกใช้ข้อความ หรือ ตัวอักษร ในทำนองเดียวกัน หากเลือกใช้วิดีโอ การสื่อความหมายย่อมจะดีกว่าเลือกใช้ภาพนิ่ง หรือ ภาพเคลื่อนไหว ดังนั้น ในการผลิตสื่อ ผู้พัฒนาจำเป็นต้องพิจารณาคูณลักษณะที่เหมาะสมกับ เนื้อหาที่จะนำเสนอ ตัวอย่างเช่น การผสมผสานองค์ประกอบของมัลติมีเดียเพื่อบรรยายบทเรียน

(6) คุ่มค่าในการลงทุน การใช้โปรแกรมด้านมัลติมีเดียจะช่วย ลดระยะเวลา ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องการเดินทาง การจัดหาวิทยากร การจัดหาสถานที่ การบริหารตารางเวลา และการเผยแพร่ ช่องทางเพื่อนำเสนอสื่อ เป็นต้น ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย ในกรณีที่ได้ห้ค่าใช้จ่ยที่เป็นต้นทุนไป แล้วก็จะส่งผลให้ได้รับผลตอบแทนความคุ้มค่าในการลงทุนในระยะเวลาที่เหมาะสม

(7) เพิ่มประสิทธิผลในการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ชิ้นงานด้านมัลติมีเดียจำเป็นต้อง ถ่ายทอดจินตนาการจากสิ่งที่ยากให้เป็นสิ่งที่ย่อยต่อการรับรู้ และเข้าใจด้วยกรรมวิธีต่างๆ นอกจากนี้ จะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานแล้ว ผู้ใช้ยังได้รับประโยชน์ และเพลิดเพลินในการเรียนรู้ อีกด้วย ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้ (User) ออกแบบ และสร้างเว็บเพจ (Web Page) ด้วยโปรแกรมแม็คโครมี เดียดรีมวิเวอร์ (Macromedia Dreamweaver) หรือผู้ใช้กำลังศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (2552 : 24) กล่าวว่า การพัฒนาทางด้านสื่อ และ เทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการเรียนของผู้เรียน และด้านการสอนของผู้สอนด้วย อนาคตเทคโนโลยีทางการเรียนการสอน (Future Technology of Instruction) จะมีรูปแบบดังนี้

(1) การเรียนจะเน้นพัฒนาการเป็นรายบุคคลมากขึ้น เนื่องจากมีสื่อการเรียน และ เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนมากขึ้น วิธีการเรียน (Learning Styles) ของแต่ละคนขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะ และนิสัยของผู้เรียนซึ่งมีผล ต่อการเรียนรู้ และการตอบสนองต่อสถานการณ์ทางการเรียน

(2) การเรียนการสอนจะผ่านเครื่องช่วยสอน และผู้ชำนาญเฉพาะด้านมากขึ้น การ ผลิตซอฟต์แวร์เพื่อใช้ทางการศึกษาจะทำให้เครื่องช่วยสอนทำหน้าที่แทนครู เครื่องช่วยสอนเป็น ผลรวม ของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และให้ผู้เรียน ได้มี ส่วนร่วม (Instruction) สามารถโต้ตอบกับเครื่องช่วยสอน หรือสมองกล (Artificial Intelligence) ซึ่งทำหน้าที่เสมือนครู เพื่อนักเรียน ผู้ควบคุม และอื่นๆ

(3) ผู้เรียนจะใช้อุปกรณ์การเรียนรู้ที่เป็นผลผลิตของเทคโนโลยี การพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้มีผู้ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น

(4) แนวความคิดของเทคโนโลยีในรูปของสิ่งผลิตจะเป็นรูปของเทคโนโลยีทางระบบ แนวทาง ในการเรียนการสอนภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มกำลัง ความสามารถ

(5) มีการเชื่อมโยงความสามารถทางสมองของมนุษย์กับเครื่องมือทางเทคโนโลยี ซึ่ง อาจจะมีทั้งช่วยเพิ่มพื้นที่ในการจำถ่ายถอดระบบการทำงานของสมองผ่านเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดย อาจรวมไปถึง การควบคุมการทำงานด้วย การพัฒนาอาจเริ่มจากผู้พิการแล้วพัฒนาไปใช้กับคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั่วไปได้ ในประเทศที่พัฒนาแล้วการสร้างเทคโนโลยีมีความสำคัญยิ่ง เป็นตัวกำหนดความเจริญทางเศรษฐกิจ และความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้ในอนาคต

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการสร้างบทเรียนจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ หรือทำกิจกรรม รวมถึงดูสื่อต่างๆ ด้วยตัวเองได้ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในแนวทางใหม่ที่ทำให้คอมพิวเตอร์มีความน่าสนใจ หรือเร้าความสนใจ เป็นการเพิ่มความสนุกสนาน ในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อำนาจ เจนจิตศิริ (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพสังกัดกรมอาชีวศึกษา” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพสังกัดกรมอาชีวศึกษาด้านความรู้ และทักษะในหมวดวิชาชีพรายวิชาช่างยนต์จำนวน 6 งานคือ งานเครื่องยนต์ งานเครื่องล่าง งานส่งถ่ายกำลัง งานไฟฟ้ารถยนต์ งานอิเล็กทรอนิกส์รถยนต์ งานเครื่องมือช่างยนต์ และเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้านความรู้ และทักษะในหมวดวิชาชีพรายวิชาช่างยนต์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวนปีที่ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพ และสถานภาพครูผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ครูช่างยนต์ที่ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้านความรู้ และทักษะในหมวดวิชาชีพ จำนวน 140 แห่ง รวม 684 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และ t-test ส่วนการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้วิธีของ Tukey's LSDtest การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างยนต์ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีสถานภาพเป็นครูจ้างสอน ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี และทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพต่ำกว่า 5 ปี มีระดับความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูช่างยนต์ส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านความรู้งานอิเล็กทรอนิกส์รถยนต์ รองลงมาคือด้านทักษะงานเครื่องยนต์

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะงานเครื่องยนต์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านจำแนก

จารุณี รุปงาม (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองด้านภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษา ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสำนักงานเขตดุสิต และเขตพระนคร สังกัดกรุงเทพมหานคร” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตดุสิต และสำนักงานเขตพระนคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 60 คน เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสำนักงานเขตดุสิต จำนวน 27 คน และครูผู้สอนไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่ง ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาอังกฤษในสำนักงานเขตพระนคร จำนวน 33 คน กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอน 1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ปัญหาที่แท้จริงของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 3) ความต้องการพัฒนาตนเองในทักษะต่างๆ 4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านทักษะการพูด และทักษะการฟังมากกว่า ทักษะอื่นๆ โดยครูต้องการฝึกพูด และฟังจากครูชาวต่างชาติโดยตรง จากการเข้าอบรม หรือสัมมนาอยู่ในระดับมากที่สุด

ประพันธ์ คชประดิษฐ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูฝึกฝีมือแรงงาน” การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูฝึกฝีมือแรงงานกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิธีการพัฒนาตนเอง และปัญหาในการพัฒนาตนเองของครูฝึกฝีมือแรงงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูฝึกฝีมือแรงงานที่สังกัดสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 แห่ง จำนวน 144 คน และสังกัดศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด 36 แห่ง จำนวน 108 คน รวมทั้งสิ้น 252 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเองสำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าฐานนิยม

ผลการวิจัย พบว่า ในด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ครูฝึกฝีมือแรงงานทุกสาขาอาชีพ ส่วนใหญ่มีระดับความต้องการในระดับมากที่สุด ทั้งหลักสูตรที่ใช้ร่วมกันทุกสาขาอาชีพ และหลักสูตรเฉพาะกลุ่มสาขาอาชีพ สำหรับวิธีการพัฒนาส่วนใหญ่ครูฝึกฝีมือแรงงานต้องการวิธีการฝึกอบรมมากที่สุดเกือบทุกหลักสูตร

สำหรับปัญหาในการพัฒนาตนเอง พบว่า ผู้บังคับบัญชาบางแห่งไม่ให้การสนับสนุนครูฝึกฝีมือแรงงานในการพัฒนาตนเอง ประกอบกับบุคลากรมีจำนวนน้อยจึงทำให้ครูฝึกฝีมือแรงงานมีภาระหน้าที่มากขึ้นทำให้ขาดโอกาสเข้ารับการฝึกอบรม

ปพนสรค์ โปธิพิทักษ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี ที่มีระดับการศึกษาที่สอน และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า One-way ANOVA การสังเคราะห์ข้อความและความถี่

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามระดับ ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และด้านการศึกษาต่อ
2. ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันทั้งในภาพรวม และรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นส่วนครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี ที่มีเพศ และระดับการศึกษาที่สอน มีความต้องการไม่ต่างกันทุก ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาตนเองแตกต่างกันในภาพรวม และรายด้านอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมด้านการศึกษาต่อ และด้านการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุทัยธานี มีดังนี้ ด้านการศึกษาต่อภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้แก่ครูผู้สอนในการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรมควรมีการจัดอบรมการเขียนแผนและสื่อการสอนที่ทันสมัย และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองควรจัดให้มีการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในองค์กร

พิน นามบุรี (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน ทั้งโดยรวม และรายด้าน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กำหนดขนาดโดยการเทียบจำนวนจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 49 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.983 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจิตวิทยาการเรียนการสอน ด้านประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ด้านเทคนิคการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน และด้านความรู้เนื้อหาหลักสูตรการเรียนการสอน

เมื่อแยกตามประสบการณ์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 10-19 ปี มีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูงสุด ครูที่มีประสบการณ์ 19 ปี ขึ้นไป และ ต่ำกว่า 10 ปี มีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ อยู่ในระดับรองลงมา

2. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้โดยรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ 10-19 ปี มีความต้องการพัฒนาตนเองสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 19 ปี มีความต้องการพัฒนาตนเองสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่ต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ข้อเสนอแนะความต้องการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครูเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ให้ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก และอบรมเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ ให้กับครู

มณเฑียร นารถอุดม (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานิลวัชรสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานิลวัชรสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนพรานิลวัชร จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

ความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ พบว่า ครูโรงเรียนพรานิลวัชรมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านเจตคติมากที่สุด รองลงมา คือด้านความรู้ และด้านทักษะตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานิลวัชรสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการพัฒนาตนเองด้านความรู้ในเรื่องวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด
2. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานิลวัชรสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านทักษะในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ความต้องการพัฒนาตนเองด้านทักษะเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์สร้างสื่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
3. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานิลวัชรสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านเจตคติในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ความต้องการพัฒนาตนเองด้านเจตคติ ได้แก่ เรื่อง การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สุวัฐ แก้วเมฆ ร.น. (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว” การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .45-.91 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษา ด้านการสอนทักษะในการสื่อสาร ด้านการพัฒนาแนวคิด ทฤษฎี วิธีสอน ภาษาต่างประเทศ และ ด้านการสอนธรรมชาติและองค์ประกอบทางภาษา ตามลำดับ

2. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในรายด้านการสอนธรรมชาติและองค์ประกอบทางภาษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์การสอนน้อยมีความต้องการพัฒนาตนเองมากกว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์มาก

สันติ พุ่มเล็ก (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาตนเองของครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ 2” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ 2 จำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ 2 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ 2 โดยภาพรวม พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = .65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = .76) รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .66) และด้านเจตคติ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .67) ตามลำดับ

ณัฐชนก มานพ (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูปฏิบัติการสอนสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูปฏิบัติการสอนสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีสถานภาพส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูปฏิบัติการสอนสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

2. ครูปฏิบัติการสอนสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มี เพศ อายุระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุ่งนภา มาศจันทร์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในเขตโรงเรียนอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2” การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในเขตโรงเรียนอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 71 คน จำแนกตามประเภทครู ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 62 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกข้อระหว่าง .62-.92 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .99 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน เขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะทางการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน เขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทของครู ประสบการณ์การสอน และตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อรัญญา พิสุทธิกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจังหวัดสมุทรปราการ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .21 ถึง .72 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test)

ผลวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านจิตลักษณะ ด้านความรู้เกี่ยวกับระเบียบต่างๆ ด้านการเพิ่มพูนความรู้อย่างไม่เป็นทางการ ด้านการฝึกอบรม ด้านการปฏิบัติงานด้านการศึกษาต่อเพิ่มเติม และด้านร่างกาย และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการเพิ่มพูนความรู้อย่างไม่เป็นทางการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับทางการศึกษาต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับระเบียบต่างๆ และด้านการปฏิบัติงาน และด้านความต้องการพัฒนาตนเองของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เปรมฤดี กิ่งแสง (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม (2) เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยสยามตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน คณะที่สังกัด และ (3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงช่วงชั้น (stratified random sampling) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยสยามที่ทำการสอนในปีการศึกษา 2553 จำนวน 9 คณะ รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 323 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น (reliability) 0.93 และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยสยามมีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการวิจัยด้านการฝึกอบรม และด้านการศึกษาต่อ

2. อาจารย์มหาวิทยาลัยสยามที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรมและด้านการวิจัยไม่แตกต่างกัน อาจารย์มหาวิทยาลัยสยามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมและรายด้าน ด้านการฝึกอบรม และด้านการวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน อาจารย์มหาวิทยาลัยสยามที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อด้านการฝึกอบรม และด้านการวิจัยไม่แตกต่างกัน อาจารย์มหาวิทยาลัยสยามที่มีคณะที่สังกัดแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมและรายด้าน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการวิจัยไม่แตกต่างกัน

3. อาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การพัฒนาตนเองต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนการศึกษาต่อให้มากขึ้น เพื่ออาจารย์จะได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้สูงขึ้น ควรมีการจัดฝึกอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อาจารย์ทุกคนได้มีส่วนร่วม และต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนทุนการวิจัยอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

ชลอศรี แก้วสูงเนิน (2554 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 และ 2) เปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่เป็นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรเป็นข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234คน เลือกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ่

ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ภาพรวมและทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู รองลงมา ได้แก่ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน

2. ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู และด้านการวิจัยทางการศึกษา มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านจิตวิทยาสำหรับครู มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านความเป็นครู ไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบรายคู่ในด้านที่แตกต่างกันพบว่า

2.1 ในด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู กลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่เกิน 10 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11-20 ปี กลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 10 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 21-30 ปี และกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 10 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 31 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2.2 ในด้านจิตวิทยาสำหรับครู กลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่เกิน 10 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 31 ปีขึ้นไป และกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 21-30 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 31 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2.3 ในด้านการวิจัยทางการศึกษา กลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 - 20 ปี กับกลุ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 21- 0 ปี มีความต้องการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

วิศรา จำปา (2554 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาอบรม และการศึกษาต่อของครูโรงเรียนสาธิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 110 คน โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมินค่าเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนเชิงเดียว (Analysis of Variance ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน
2. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

คุณคำ ราชพล (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สังกัดกรมสร้างครู สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สังกัดกรมสร้างครู สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาของบุคลากรครูสายผู้สอนตามตัวแปร เพศ สาขาวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากรครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สังกัดกรมสร้างครู สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรครูสายผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยครู สระหว้านะเขต ปีการศึกษา 2546 ทุกคน ซึ่งมีจำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) Friedman test, Mann-Whitney U test และการทดสอบไค-สแควร์ (Chi Square)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการวิธีการพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษาต่อ มีความต้องการมากที่สุดรองลงมา ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการอบรมสัมมนา ด้านการปฏิบัติงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ และด้านการศึกษาด้วยตนเอง ตามลำดับ
2. ครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการและวิธีการในการพัฒนาตนเองโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่สอนสาขาวิชาแตกต่างกันมีความต้องการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานที่วางไว้ ส่วนวิธีการพัฒนาตนเอง ครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่สอนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมการปฏิบัติงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กิจกรรมนอกนั้นมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาตนเองโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และมีความต้องการวิธีการพัฒนาตนเองกิจกรรมการศึกษาต่อและกิจกรรมศึกษาดูงานต่างกัน ส่วนกิจกรรมการอบรมสัมมนา การปฏิบัติงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ และกิจกรรมการศึกษาด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน

5. ครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนความต้องการวิธีการพัฒนาตนเอง พบว่าครูสายผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาตนเองกิจกรรมการศึกษาต่อและกิจกรรมการศึกษาดูงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กิจกรรมการศึกษาด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นพบว่าไม่แตกต่างกัน

6. ในการวิจัยครั้งนี้ ได้เสนอแนวทางพัฒนาด้านวิชาชีพสาขาด้านวิทยาการสอนและด้านวิชาการอื่นๆ ที่เป็นบทบาทหน้าที่ของครูอาจารย์ โดยมุ่งเน้นการศึกษาต่อและการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้การศึกษาวิจัยดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
  - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2556 จากสถานศึกษา 7 แห่ง จำนวน 651 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2556 จาก 7 แห่ง จำนวน 247 คน ได้มาโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (อ้างใน พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2555 : 142) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น โดยสูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ระดับของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (อยู่ในรูปสัดส่วน)

แทนค่าจำนวนประชากรลงสูตร

$$n = \frac{651}{1 + 651(0.05)^2}$$

จำนวนประชากร = 247 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2556

ลำดับ	รายชื่อสถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา	97	37
2	วิทยาลัยเทคนิคจุฬารัตน์ (ลาดขวาง)	50	20
3	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ	124	47
4	วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	139	52
5	วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	123	47
6	วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน	45	17
7	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	73	27
รวม		651	247

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และเติมคำ ประกอบด้วยเพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษามากลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน 5 ด้าน 1) การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ 2) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 7 ข้อ 3) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 14 ข้อ 4) การจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี จำนวน 5 ข้อ รวม 35 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยศึกษาการพัฒนาตนเองของครูจำนวน 5 ด้าน คือ

- (1) การพัฒนาหลักสูตร
- (2) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- (3) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
- (4) การจัดการเรียนการสอน
- (5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบการวิจัย

3.2.2.3 นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะแล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

(1) นางสาววิมลภา วิเศษศิริกุล	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง ปราจีนบุรี
(2) นายพิเชษฐ คุณเจริญ	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ทรัพยากรวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
(3) ดร.ภูษิตย์ วงษ์เล็ก	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเซนต์อีส์ท์บางกอก
(4) ดร.ฐิยาพร กัณตารณวัฒน์	อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
(5) อาจารย์ภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย	อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อคำถามแล้วลงความเห็นเป็นรายข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC) เป็นรายข้อ โดยใช้สูตรดังนี้ (พรณี สীগิจวัฒน์, 2555 : 195)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{n}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน คะแนนรายข้อตามดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

Σ แทน ผลรวม

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ระหว่าง 0.60 – 1.00

3.2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณาก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าของความเชื่อถือได้โดยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์แอลฟา” (Alpha Coefficient : α) โดยใช้สูตร (พรรณี สীগัจฉณนะ. 2555 : 203)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_T^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัด

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum$ แทน ผลรวม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_T^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อถือได้ในภาพรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96 และเมื่อพิจารณา ค่าความเชื่อถือได้เป็นรายด้านดังนี้

- การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เท่ากับ .80
- การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เท่ากับ .83
- การพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เท่ากับ .94
- การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เท่ากับ .92
- การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี เท่ากับ .90

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อไปขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 7 แห่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การจัดส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยจัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 247 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยค่าสถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (พรรณี สীগัจฉณนะ. 2555 : 235)

$$\text{pct} = \frac{n_i}{n_t} \times 100$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ	pct	แทน	ร้อยละของสิ่งที่ศึกษา
	n_i	แทน	จำนวนส่วนย่อยที่ศึกษา
	n_t	แทน	จำนวนส่วนใหญ่ทั้งหมด

2. วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 3) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ 4) การจัดการเรียนการสอน 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยี วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2555 : 244-245)

2.1 ค่าเฉลี่ย (mean) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum$	แทน	ผลรวม
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัวในชุดข้อมูล
	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในชุดข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด (ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง)

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

- 4.50 – 5.00 ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.50 – 4.49 ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ มาก
- 2.50 – 3.49 ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.50 – 2.49 ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.49 ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษาโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สูตร t-test for independent samples (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2555 : 270)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติ t
	$\bar{x}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่ม 1
	$\bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่ม 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่ม 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่ม 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 2
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยทำการศึกษาความต้องการในด้านต่างๆ รวม 5 ด้าน อันได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	ข้อมูลทั่วไป (n = 210)	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1	เพศ			
	- ชาย	124	59.00	1
	- หญิง	86	41.00	2
	รวม	210	100.0	
2	ประสบการณ์สอน			
	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	58	27.62	2
	- มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	152	72.38	1
	รวม	210	100.0	
3	ระดับการศึกษา			
	- ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า	129	61.43	1
	- สูงกว่าปริญญาตรี	81	38.57	2
	รวม	210	100.0	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 59 มีประสบการณ์สอนมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 72.38 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือต่ำกว่า จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 61.43

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในภาพรวม

ที่	ความต้องการพัฒนาตนเองของครู	n = 210		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.83	.74	มาก	3
2	ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	3.77	.70	มาก	4
3	ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	3.64	.92	มาก	5
4	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.93	.70	มาก	2
5	ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี	3.96	.78	มาก	1
	รวม	3.83	.63	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S = .63$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.96, S = .78$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.93, S = .70$) อันดับสามคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.83, S = .74$) อันดับสี่คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ($\bar{X} = 3.77, S = .70$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.64, S = .92$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ที่	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	n = 210		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S		
1	รูปแบบของหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.80	.80	มาก	5
2	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.83	.85	มาก	3
3	องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.81	.87	มาก	4
4	การคัดสรรเนื้อหาสาระเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.85	.86	มาก	1
5	การกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.84	.83	มาก	2
	รวม	3.83	.74	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S = .74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การคัดสรรเนื้อหาสาระเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.85, S = .86$) รองลงมาคือ การกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.84, S = .83$) อันดับสามคือ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.83, S = .85$) อันดับสี่คือ องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.81, S$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

= .87) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รูปแบบของหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.80, S = .80$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ที่	ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	n = 210		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S		
1	ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานอาเซียน เช่น ประวัติการก่อตั้ง, ประเทศสมาชิก เป็นต้น	3.73	.80	มาก	5
2	ความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน	3.61	.94	มาก	7
3	ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศอาเซียน	3.73	.82	มาก	5
4	ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.77	.83	มาก	4
5	ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.82	.92	มาก	3
6	ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.88	.85	มาก	1
7	ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงนโยบายการศึกษาไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.83	.87	มาก	2
	รวม	3.77	.70	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S = .70$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.88, S = .85$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงนโยบายการศึกษาไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.83, S = .87$) ลำดับสามคือ ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.82, S = .92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน ($\bar{X} = 3.61, S = .94$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

ที่	ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	n = 210		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S		
1	การฟังภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์, เทป, วีดีทัศน์, โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น	3.81	.89	มาก	1
2	การฟังภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ	3.67	1.01	มาก	6
3	การฟังภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น	3.72	.98	มาก	3
4	การฟังภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน	3.57	1.08	มาก	12
5	การพูดภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ เช่น CD, วีดีโอทัศน์, โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น	3.63	.92	มาก	8
6	การพูดภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตประจำวันกับชาวต่างชาติ	3.60	1.06	มาก	10
7	การนำเสนองานด้วยภาษาอังกฤษ	3.51	1.07	มาก	13
8	การพูดภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น	3.67	2.32	มาก	6
9	การพูดภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน	3.47	1.10	มาก	14
10	การอ่านจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์, วารสาร, นิตยสาร ฉบับภาษาอังกฤษ เป็นต้น	3.71	.95	มาก	4
11	การอ่านภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น	3.60	.96	มาก	10
12	การอ่านภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน	3.73	3.70	มาก	2
13	การเขียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3.71	.91	มาก	4
14	การเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ	3.61	1.02	มาก	9
	รวม	3.64	.92	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64, S = .92$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฟังเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์, เทป, วีดิทัศน์, โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น ($\bar{X} = 3.81, S = .89$) รองลงมาคือ การอ่านภาษาอังกฤษเป็นโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน ($\bar{X} = 3.73, S = 3.70$) ลำดับสามคือ การฟังภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.72, S = .98$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพูดภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน ($\bar{X} = 3.47, S = 1.10$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ที่	ด้านการจัดการเรียนการสอน	n = 210		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S		
1	การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนากระบวนการคิดเพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง	3.88	.80	มาก	4
2	การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนากระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.91	.80	มาก	3
3	การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข	3.95	.80	มาก	2
4	การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ในห้องเรียนเข้าสู่ชีวิตประจำวัน	3.96	.78	มาก	1
	รวม	3.93	.70	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, S = .70$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ในห้องเรียนเข้าสู่ชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.96, S = .78$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 3.95, S = .80$) ลำดับสามคือ การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนากระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 3.91, S = .80$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนากระบวนการคิดเพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.88, S = .80$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

รพ	ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี	n = 210		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S		
1	การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน	4.06	.81	มาก	1
2	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง เช่น 3D PageFlip, Photoshop เป็นต้น	3.83	.94	มาก	5
3	การผลิตสื่อการสอน เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI), VIDEO, บทเรียน e-learning เป็นต้น	3.92	.96	มาก	4
4	การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) เป็นต้น	3.97	.93	มาก	3
5	การสืบค้นสารสนเทศจากระบบอินเทอร์เน็ต	4.04	.91	มาก	2
	รวม	3.96	.78	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $S = .78$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06$, $S = .81$) รองลงมาคือ การสืบค้นสารสนเทศจากระบบอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.04$, $S = .91$) อันดับสามคือ การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) เป็นต้น ($\bar{X} = 3.97$, $S = .93$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง เช่น 3D PageFlip, Photoshop เป็นต้น ($\bar{X} = 3.83$, $S = .94$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามเพศ

ที่	ความต้องการพัฒนาตนเองของครู	เพศ				t	p
		ชาย n = 124		หญิง n = 86			
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.71	.84	4.00	.54	-3.089*	.002
2	ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	3.63	.74	3.97	.59	-3.755*	.000
3	ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	3.51	.89	3.84	.93	-2.634*	.009
4	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.87	.75	4.00	.60	-1.407	.161
5	ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี	3.93	.81	4.01	.74	-.764	.446
	รวม	3.73	.67	3.97	.55	-2.826*	.005

*p < .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามประสบการณ์สอน

ที่	ความต้องการพัฒนาตนเองของครู	ประสบการณ์สอน				t	p
		น้อยกว่า/ เท่ากับ 5 ปี n = 58		มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป n = 152			
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.90	.60	3.80	.79	1.000	.319
2	ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	3.79	.59	3.76	.74	.318	.751
3	ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	3.60	.70	3.66	1.00	-.487	.627
4	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.96	.64	3.91	.72	.487	.627
5	ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี	3.97	.68	3.96	.82	.033	.974
	รวม	3.84	.52	3.82	.67	.289	.773

*p < .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	ความต้องการพัฒนาตนเองของครู	ระดับการศึกษา				t	p
		ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า n = 129		สูงกว่าปริญญาตรี n = 81			
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.79	.71	3.89	.79	-.937	.350
2	ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	3.76	.68	3.78	.75	-.127	.899
3	ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	3.55	.84	3.80	1.04	-.1822	.071
4	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.88	.72	4.00	.66	-1.262	.208
5	ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี	3.84	.80	4.16	.71	-2.996*	.003
	รวม	3.76	.63	3.92	.64	-1.793	.075

*p < .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสาระสำคัญของการวิจัยเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มี เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 จากวิทยาลัยเทคนิค 7 แห่ง จำนวน 247 คน ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1. เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการมุ่งสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามทั้งหมด เท่ากับ 0.96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือเพื่อเข้าเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมไปยังผู้อำนวยการจำนวน 7 ฉบับ และผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากวิทยาลัย 7 แห่ง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาทั้งหมด 210 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่าง

4. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ วิเคราะห์ ข้อมูลความต้องการพัฒนาตนเองของครู โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบ ความต้องการพัฒนาตนเองของครู จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา โดยใช้ สถิติทดสอบ t-test แบบ independent samples

5.4 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S = .63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความ ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ครูสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีประสบการณ์สอน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการ พัฒนาตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการพัฒนาตนเองครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S = .63$) เนื่องจากการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผล ทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านแรงงานทักษะวิชาชีพ ซึ่งมีผลกระทบต่อสถาบันการอาชีวศึกษา ภาค กลาง 3 ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนทางด้านทักษะวิชาชีพ จึงทำให้ครูต้องตระหนัก และรับรู้ เข้าใจถึงที่มา และวัตถุประสงค์ของอาเซียน เรียนรู้ว่าอาเซียน และประชาคมอาเซียนประกอบด้วย กลไกอะไรบ้าง รวมทั้งหน่วยงานของตนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลไกใดในอาเซียน รับผิดชอบในแผนงาน อะไร และเสาหลักใดของอาเซียนเพื่อรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สราวุธ กิจจวงศ์ภักดิ์ (2544 : 85) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาของครู-อาจารย์ แผนกช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคพบว่า ในภาพรวมครู-อาจารย์ แผนกช่างยนต์วิทยาลัยเทคนิค มีความต้องการพัฒนา ตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ อำนาจ เจนจิตศิริ (2546 : 117) ได้ศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในทางอื่น

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีระดับความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาตนเองของครูเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.96, S = .78$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และสื่อการสอนที่ทันสมัยคือสิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้ ที่ครูเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปฏิรูปการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียน หรือเป็นสิ่งสำคัญ เป็นการเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียวมาเป็นผู้กระตือรือร้น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเรียน ขณะเดียวกันครูยอมเปลี่ยนจากเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนการสอนมาเป็นผู้คอยชี้แนะ ผู้สนับสนุนให้ความร่วมมือ และบางครั้งจะเป็นผู้เรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ มณเฑียร นารอดุม (2550 : 38) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานี่ลวี่ชระสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนพรานี่ลวี่ชระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านทักษะ เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์สร้างสื่อการเรียนรู้นี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06, S = .81$) การใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้เว็บเพื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สายปาน ทัฬหษา (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับมากเช่นกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2542 : 183) กล่าวว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง ความรู้ที่ครูติดตัวมาจากสถานศึกษาอาจล้าสมัยในเวลาไม่นานนัก หลังจากเข้าประจำการ ครูจึงจำเป็นต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จะได้นำความรู้ที่เป็นปัจจุบันมาถ่ายทอดความรู้ในศาสตร์ที่ครูสอนให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งนำมาใช้เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต

ส่วนด้านที่ครูมีค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาตนเองน้อยที่สุดคือ ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ สืบเนื่องมาจาก การติดต่อสื่อสาร หรือการปฏิบัติงานในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ยังคงใช้ภาษาไทยในการปฏิบัติงานอยู่ จึงทำให้ครูไม่มีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร หรือปฏิบัติงาน แต่ค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64, S = .92$) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุริยา ปานเพ็ง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ พบว่า ความต้องการในการพัฒนาของครูในวิชาภาษาอังกฤษด้านการพูดอยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า ครูยังคงมีความต้องการพัฒนาตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ แต่ด้วยภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 จึงทำให้ต้องเรียงลำดับความสำคัญ หรือความจำเป็นในการปฏิบัติงาน หรือกระทำสิ่งต่างๆ ให้เหมาะสม จึงทำให้ความต้องการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษน้อยกว่าด้านอื่นๆ

2. อภิปรายเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

2.1 ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูเพศชายส่วนใหญ่ จะจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ ส่วนครูเพศหญิงส่วนใหญ่จะจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสามัญ หรือทักษะชีวิต ซึ่งมีลักษณะงานที่แตกต่างกันและมีบทบาทหน้าที่ ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชนก มานพ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูปฏิบัติการสอน ที่มี เพศ แตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า เพศมีผลต่อความต้องการพัฒนาตนเองของครู ดังนั้น จึงต้องจัดให้มีการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของครูแต่ละเพศ เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ครูเพศหญิงยังมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างจากครูเพศชายในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และด้านความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มุ่งเน้นให้ความสำคัญทางด้านทักษะวิชาชีพ ครูเพศชายส่วนใหญ่จึงไม่ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวมากนัก ซึ่งต่างกับกับครูเพศหญิงที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาสามัญ หรือทักษะชีวิตที่มีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องดังกล่าวข้างต้น โดยครูเพศหญิงมีความต้องการพัฒนาตนเองมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จากภารกิจสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ที่จะยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพสู่สากล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ แสงบุญ (2550 : 98) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาตนเองของครูศูนย์การเรียนชุมชนสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด “สนุก” พบว่าครูที่มีเพศหญิงมีความต้องการพัฒนาตนเองมากกว่าเพศชายเช่นกัน แสดงว่า ครูเพศหญิงมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถต่างๆ โดยการปรับปรุง หรือยกระดับขีดความสามารถทางวิชาการ หรือวิชาชีพให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานมากกว่าเพศชาย

2.2 ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพันธกิจข้อที่ 7 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะ ส่งเสริม พัฒนาครู และบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ จึงส่งผลให้ครูไม่ว่าจะมีประสบการณ์สอนน้อย หรือประสบการณ์สอนมาก ก็ต้องได้รับการพัฒนาด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เจนจิตศิริ (2546 : 124) พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ในวิทยาลัยการอาชีวศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วริศรา จำปา (2554 : 14) พบว่า ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การ

ทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์สอน ไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างต่อการพัฒนาตนเองของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.3 ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะต้องพัฒนาครู และบุคลากรการอาชีวศึกษาเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพสู่สากล จึงส่งผลให้ครูไม่ว่าจะจบการศึกษาใดก็ต้องได้รับการพัฒนาด้วยกันทั้งสิ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เจนจิตศิริ (2546 : 118) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยภาพรวมผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือต่ำกว่ายังมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีนั้นเป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาไปเรื่อยๆ ตามยุคสมัย ซึ่งครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีนั้นส่วนมากเป็นครูที่จบการศึกษามานานแล้ว ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในสมัยที่เรียนยังไม่มีสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือยังไม่มีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ สุดใจ (2557 : 206) ได้ศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยสำคัญมากที่จะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นสัมฤทธิ์ผล เพราะสื่อการเรียนการสอนจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาครูของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ให้สอดคล้องกับความต้องการของครู
2. ควรจัดหลักสูตรฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี และสื่อการสอนให้แก่ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
3. ควรจัดหลักสูตรฝึกอบรมด้านเทคนิคการจัดการสอนให้แก่ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

5.6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อจัดทำสื่อของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ศึกษาสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2555. การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา. [Online]. Available : http://www.vei19.com/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=6&Itemid=53.
- กิตานันท์ มะลิตอง 2548. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้แผนกวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- คุณคำ ราชพล. 2548. “ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรครูสายผู้สอนในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สังกัดกรมสร้างครู สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตรลัดดา นุ่นสกุล. 2556. ครูในอนาคตแห่งศตวรรษที่ 21. [Online]. Available : <http://www.gotoknow.org/posts/492081>.
- ฉัตรชัย ศรีสม. 2553. ประโยชน์ของมัลติมีเดีย. [Online]. Available : blog.rmutp.ac.th/chantana.p/2010/06/14/ประโยชน์ของมัลติมีเดีย/.
- ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา. 2540. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ชาวทหารอากาศ.
- ชลอศรี แก้วสูงเนิน. 2554. “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. 2540. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ชาติรี เกิดธรรม. ม.ป.ป. เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. [Online]. Available : <http://edu.vru.ac.th/sct/cheet%20downndload/2.pdf>.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ .2545. “การศึกษาทางไกลกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.” บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. 2554. ทำไมต้องพัฒนาตนเอง. [Online]. Available : <http://peoplevalue.co.th/494/>.
- ณัฐชนก มานพ. 2551. “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูปฏิบัติการสอนสอนในกลุ่มโรงเรียนของสมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. 2556. บทบาทครูในศตวรรษที่21. [Online]. Available : <http://www.edu.nu.ac.th/2005/news/2556/P2.ppt>.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ธนกร ศิริกิจ. 2550. มัลติมีเดียกับการเรียนการสอน. [Online]. Available :
<https://www.gotoknow.org/posts/75754>.
- ธีรรัช ภารการ. 2552. ทฤษฎีการจูงใจ. [Online]. Available :
<https://www.l3nr.org/posts/281188>.
- อ่ำรง บัวศรี. 2532. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอราวิณการพิมพ์.
- บรรยงค์ โตจินดา. 2543. การบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น 1977 จำกัด.
- บัญญัติ คำณูวัฒน์. 2555. ทำไมต้องสร้างประชาคมอาเซียน. [Online]. Available :
http://ewt.prd.go.th/ewt/region8/ewt_news.php?nid=335&filename=Asean_main.
- ปฏุล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ. 2543. หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
 สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์. 2550. “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนใน
 จังหวัดอุทัยธานี.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปราณี รามสูต และ จำรัส ดังสุวรรณ. 2545. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ :
 ณะการพิมพ์.
- เปรมฤดี กิ่งแสง. 2553. “ความต้องการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม.” วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรรณณี ลีกิจวัฒน์. 2555. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มีน เซอร์วิส ซัพ
 พลาย.
- พันธ์ิทธิงจาร์ณี รูปงาม. 2548. “ความต้องการพัฒนาตนเองด้านภาษาอังกฤษของครูผู้สอน
 ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสำนักงานเขตดุสิตและเขตพระนครสังกัด
 กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ.
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพศาล ไกรสิทธิ์. 2542. รายวิชาการพัฒนาตน. ราชบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอม
 บึง.
- พิน นามบุรี. 2550. “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ
 แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
 เขต 1.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภัทรวิทย์ อยู่วัฒน์. 2555. ทิศทางอาเซียนกับการศึกษา. [Online]. Available :
http://ewt.prd.go.th/ewt/region8/ewt_news.php?nid=336&filename=Asean_main.
- มณเฑียร นารอดม. 2550. “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนบ้านลิ่วชะ
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2552. คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พระนครศรีอยุธยา : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. 2544. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- รุจิรี ภูสาระ. 2545. การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- รุ่งนภา มาศจันทร์. 2553. “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในเขตโรงเรียนอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรือโท สุวัฐ แก้วเมฆ ร.น.. 2550. “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง. 2555. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีพศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. [Online]. Available : http://www.rtc.ac.th/www_km/02/0221/019_1-2555.pdf.
- วิศรา จำปา. 2554. “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.” วารสารวิจัยรามคำแหง. 14(3) : 1.
- ว่าที่ร้อยตรีประพันธ์ คชประดิษฐ์. 2548. “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูฝึกฝีมือแรงงาน.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วินัย เพชรช่วย. 2553. การพัฒนาตน. [Online]. Available : http://www.novabizz.com/NovaAce/Learning/Self_Development.htm.
- วิภาพร มาพบสุข. 2543. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : เซเอ็คยูเคชั่น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. 2545. การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและวิเคราะห์องค์การทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. 2542. ปรัชญาอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ. พี. กราฟิคคิตีไซน์ และการพิมพ์.
- ศิริรัตน์ สุดใจ. 2557. “แนวทางการเตรียมความพร้อมบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.” หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 194 วารสาร ปีที่ 28 ฉบับที่ 86.
- ศิริลักษณ์ แสงบุญ. 2550. “สภาพและความต้องการพัฒนาตนเองของครูศูนย์การเรียนชุมชนสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในกลุ่มจังหวัด “สนุก”.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. 2555. การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขอ
กระทรวงศึกษาธิการ ความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน
ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community
: ASCC). [Online]. Available :
<http://basd.mua.go.th/nbm/upload/documents/document-55-siwikar.pdf>.
- ศรีศักดิ์ พูลสมบัติ 2551. องค์ประกอบของมัลติมีเดีย. [Online]. Available :
http://www.siya.ac.th/websiya/web_mtct/muti002.html.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล. 2554. ภาษาอังกฤษกับอนาคตของไทยในอาเซียน. [Online]. Available :
<https://blog.eduzones.com/wigi/81880>.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2545. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.
- สถาบันการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555. ความเป็นมาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา. [Online]. Available :
http://www.vei19.com/index.php?option=com_content&view=article&id=83&Itemid=57.
- สถาบันพัฒนาภาษา FAST ENGLISH. 2556. วิธีการฝึกภาษาอังกฤษทั้ง 4 Skills. [Online].
Available : <http://www.fast-english.com/?ContentID=ContentID-090131104717304>.
- สรารุจ กิจวงศ์ภักดิ์. 2544. “ความต้องการพัฒนาของครู-อาจารย์ แผนกช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิค.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สายป่าน ทัพพวา. 2545. “การศึกษาการรับรู้และความต้องการเทคโนโลยีการศึกษาของคณาจารย์.”
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภัททา ปินทะแพทย์. 2542. พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวน
สุนันทา.
- สุมิตร คุณานุกร. 2536. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. 2556. การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21. [online]. Available :
www.addkute3.com/wp-content/uploads/2013/05/การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่-211.pdf.
- สุรียา ปานเพ็ง. 2546. “ความต้องการในการพัฒนาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่.” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวลักษณ์ กรโกวิท. 2546. “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนโกวิทอรัญเชียงใหม่.”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช. 2556. การพัฒนาอาชีวศึกษารองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. [Online].
Available : <http://www.thaigov.go.th/th/news-ministry/2012-08-15-09-39-20/item/76517-การพัฒนาอาชีวศึกษารองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.html>.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สันติ พุ่มเล็ก. 2550. “การพัฒนาตนเองของครูเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2556. เรื่องนำรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ASEAN). [online]. Available : <http://ait.nsruc.ac.th/imt2013/knowlMT/149299795.55262.pdf>.
- สำลี ทองธิว. 2555. หลักสูตรอาเซียนเพื่อการเรียนรู้อาเซียน (ASEAN LITERACY CURRICULUM). [online]. Available : <http://www.rhemaroom.com/edujournal/article/Vol14No3/special%20article/1.pdf>.
- อรัญญา พิสุทธากุล. 2551. “ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจังหวัดสมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอมอร กฤษณะรังสรรค์. 2545. เทคนิคและวิธีการในการพัฒนาตน. [Online]. Available : <http://www.geh2001.ssru.ac.th/file.php/1/u5.pdf>.
- อำนาจ เจนจิตศิริ. 2546. “ความต้องการพัฒนาตนเองของครูช่างยนต์ ในวิทยาลัยการอาชีพสังกัดกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Beane, James A, Toepler, Jr. Conrad F. and Alessi , Jr. Samuel J. Curriculum Planning and Development. Massachusetta : Allyn and Bacon , 1986.
- Kerr. Joseph and Keneth. “Metting the Changing Need of Adoultts Through Education Programes and Services,” Dissertatation Adstracts Interrational. 36 (10) : 6424 – A. April 1976.
- Oliva, Peter F. Developing The Curriculum 3 rd ed. New York : Harper Collins Publishers, 1992.
- Saylor, J.Galen, Alexander, William M. and Lewis, Arthur J. Curriculum Planing for Better Teaching and Learning. New York : Holt Rinehart and Winston, 1981.
- Sowell, Evely, J. Curriculum An Integrative Introduction. New Jersey : Prentice Hall , 1996.
- Taba, Hilda . Curriculum Development : Theory and Practice . New York : Harcourt Brace and World, 1962.
- Yamane, Taro. 1973. Statistics : An Introductory Analysis. 3rded. New York : Harper and Row.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0041

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๕ มกราคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพงษ์พัฒน์ โพธิ์ประดุง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครู-อาจารย์ สถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับ
การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” โดยมี ผศ.ดร.กาญจนา บุญภักดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
ผศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามว่ามีความถูกต้องและเหมาะสมมาก
น้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายพงษ์พัฒน์ โพธิ์ประดุง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็น
อย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร.085-668-1025

๕
๘๘๘.๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0044

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนผลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

9 มกราคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพงษ์พัฒน์ โปธ์ประคอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครู-อาจารย์ สถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง
3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” โดยมี ผศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายพงษ์พัฒน์ โปธ์ประคอง
ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร.085-668-1025

ป.จ.
ธ.ค. ๕๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 3835

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๒๖ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพงษ์พัฒน์ โปธิ์ประดุง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการพัฒนาตนเองของครู-อาจารย์ สถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” โดยมี ผศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติ
หัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๖ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายพงษ์พัฒน์ โปธิ์ประดุง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการ
วิจัย ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์จิติ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๘๒

โทรสาร. ๐๒-๓๒๕-๘๕๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๕-๖๖๘-๑๐๒๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความจริง การตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อสถานภาพและการปฏิบัติงานของท่าน ข้อมูลที่ท่านตอบทั้งหมดจะนำเสนอเป็นภาพรวม ซึ่งผลของการวิจัยจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ต่อไป
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน
  - ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 3) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ 4) การจัดการเรียนการสอน 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี

ขอขอบพระคุณอย่างสูง
นายพงษ์พัฒน์ โปธิ์ประดุง
นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
มีต่อด้านหลัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง

2. ระดับการศึกษาสูงสุด
  - ( ) ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า
  - ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การสอน.....ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
มีต่อด้านหลัง

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความต้องการของท่านเพียงระดับเดียว แบบสอบถามแต่ละข้อเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเอง มากที่สุด
 4 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเอง มาก
 3 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเอง ปานกลาง
 2 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเอง น้อย
 1 หมายถึง ต้องการพัฒนาตนเอง น้อยที่สุด

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับความต้องการ				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
1. การพัฒนาหลักสูตร					
1) รูปแบบของหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
2) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
3) องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
4) การคัดสรรเนื้อหาสาระเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
5) การกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน					
1) ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานอาเซียนเช่น ประวัติการก่อตั้ง, ประเทศสมาชิก เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....
2) ความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
3) ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 มีต่อด้านหลัง

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับความต้องการ				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
2. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (ต่อ)					
4) ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
5) ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
6) ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
7) ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงนโยบายการศึกษาไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	.....	.....	.....	.....	.....
3. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ					
3.1 ทักษะการฟัง					
1) การฟังภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์, เทป, วีดิทัศน์, โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....
2) การฟังภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ	.....	.....	.....	.....	.....
3) การฟังภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
4) การฟังภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 ทักษะการพูด					
1) การพูดภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ เช่น CD, วีดิทัศน์, โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....
2) การพูดภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตประจำวันกับชาวต่างชาติ	.....	.....	.....	.....	.....
3) การนำเสนองานด้วยภาษาอังกฤษ	.....	.....	.....	.....	.....
4) การพูดภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
5) การพูดภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 ทักษะการอ่าน					
1) การอ่านจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์, วารสาร, นิตยสาร ฉบับภาษาอังกฤษ เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
มีต่อด้านหลัง

ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถาบันการศึกษา ภาคกลาง 3 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับความต้องการ				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
3.3 ทักษะการอ่าน (ต่อ)					
2) การอ่านภาษาอังกฤษโดยเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
3) การอ่านภาษาอังกฤษเป็นโดยเข้ารับการอบรมจากสถาบันอบรมภาษาเอกชน	.....	.....	.....	.....	.....
3.4 ทักษะการเขียน					
1) การเขียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน	.....	.....	.....	.....	.....
2) การเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ	.....	.....	.....	.....	.....
4. การจัดการเรียนการสอน					
1) การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนากระบวนการคิดเพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ ใหม่ด้วยตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....
2) การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนากระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	.....	.....	.....	.....	.....
3) การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียน สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข	.....	.....	.....	.....	.....
4) การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ในห้องเรียนเข้าสู่ชีวิตประจำวัน	.....	.....	.....	.....	.....
5. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี					
1) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
2) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง เช่น 3D PageFlip, Photoshop เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....
3) การผลิตสื่อการสอน เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI), VIDEO, บทเรียน e-learning เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....
4) การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ระบบ การจัดการเรียนรู้ (LMS) เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....
5) การสืบค้นสารสนเทศจากระบบอินเทอร์เน็ต	.....	.....	.....	.....	.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม
นายพงษ์พัฒน์ โพธิ์ประดุง

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
2	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
3	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายพงษ์พัฒน์ โปธิ์ประดุง
วัน-เดือน-ปีเกิด	23 กันยายน 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดปราจีนบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 4/27 หมู่ 5 ตำบลไม้เค็ด อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี 25000
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2551 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2556 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2558 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	ครูแผนกสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี พ.ศ. 2556-ปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้